

Niina Kinnunen

KOIRAN OSTAMINEN JA MYYMINEN

Opinnäytetyö
Kajaanin ammattikorkeakoulu
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala
Liiketalouden koulutusohjelma
Kevät 2011

Koulutusala Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	Koulutusohjelma Liiketalouden koulutusohjelma
Tekijä(t) Niina Kinnunen	
Työn nimi Koiran ostaminen ja myyminen	
Vaihtoehtoiset ammattiopinnot Oikeudelliset opinnot	Ohjaaja(t) Sanna-Maria Klemetti Toimeksiantaja
Aika Kevät 2011	Sivumäärä ja liitteet 36+10
<p>Suurin osa ihmisistä pitää koirista hyvää huolta ja ottaa huomioon niiden oikeudet eläiminä. Koiralla on oikeus eläimen arvoiseen elämään. Jokaisen koiranpitoa koskevat lait ja asetukset. Koira on lainsäädännössä esineen asemassa. Se voidaan ostaa ja myydä.</p> <p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia koiran asemaa lainsäädännössä sekä perehtyä koiran ostamiseen ja myymiseen. Tavoitteena on myös auttaa koiran kasvattajaksi aikovaa selvittämään, mitä tulisi ottaa huomioon koiraa hankittaessa. Koiran omistaminen ei ole välttämättä ongelmaton asia. Monet määräykset asettavat omat vaatimuksensa koiranpidolle. Opinnäytetyöhön on koottu koiranomistajan perusperiaatteita ja ongelmia, joihin voi kuka tahansa koiranomistaja tulla törmäämään. Eteen tulee päivittäin asioita, joita jokaisen koirien parissa toimivan henkilön olisi hyvä tietää. Tässä opinnäytetyössä tutkitaan koiran hankintaan liittyviä valintoja ja ratkaisuja.</p> <p>Opinnäytetyössä pyritään myös tutkimaan Suomen Kennelliiton sopimus pohjia. Miten sopimus koiran kaupasta syntyy? Miten tehdä osamaksusopimus? Mukana ovat myös koiran astutukseen ja koiran sijoitukseen kuuluvat sopimukset, sekä pentuilmotus lomake. Nämä lomakkeet ovat Suomen Kennelliiton laatimia. Suomen Kennelliiton tarkoituksena on edistää puhasrotuisten rekisteröityjen koirien kasvattamista ja käyttöä. Lisäksi Kennelliitto edistää terveiden ja hyväluonteisten, käyttöominaisuuksiltaan, rakenteeltaan ja ulkomuodoltaan rodunomaisten koirien kasvattamista. Se myös edistää koirien hyvinvointia sekä koiranpidon edellytyksiä. Kennelliiton säännöt, ohjeet ja määräykset koskevat Kennelliiton jäseniä sekä henkilöitä, jotka osallistuvat järjestäytyneeseen koiraharrastustoimintaan.</p>	
Kieli	Suomi
Asiasanat	Koira, esineoikeus, ostaminen, myyminen
Säilytyspaikka	☒ Verkkokirjasto Theseus ☒ Kajaanin ammattikorkeakoulun kirjasto

School Business	Degree Programme Business Administration
Author(s) Niina Kinnunen	
Title Buying and Selling a Dog	
Optional Professional Studies Law	Instructor(s) Sanna-Maria Klemetti
	Commissioned by
Date Spring 2011	Total Number of Pages and Appendices 36+10
<p>Most people keep good care of the dog and take regards to the rights of animals. Everyone's ownership over a dog is controlled by laws. Legally, a dog is treated as an object, meaning it can be purchased and sold.</p> <p>The objective of this thesis is to examine a dog's jurisdictional status and explore the process of buying and selling a dog. This paper also seeks to advise a potential dog buyer about what to consider when obtaining a dog. Canine ownership is not necessarily problem free, as several laws and regulations set their own requirements for dog ownership. The thesis includes a list of basic principles and problems that any dog owner can encounter. There are several issues that anyone involved with dogs should be aware of. This thesis explores the choices and solutions involved in obtaining a dog.</p> <p>The thesis also aims to investigate the Finnish Kennel Club's contract templates. How does the dog trade agreement born? How to make a hire-purchase? There are also dog mating contracts and dog investment contracts. As well as puppy declaration form. These forms are prepared by the Finnish Kennel Club. Finnish Kennel Club's purpose is to promote purebred registered dogs in the breeding and use. In addition, the Finnish Kennel Club promotes raising of a healthy and good natured, operating characteristics, texture and appearance. It will also promote the welfare of dogs and dog traction conditions. Kennel Club rules, guidelines and regulations concern members of the Kennel Club and people who are going to participate in organized dog recreational activities.</p>	
Language of Thesis	Finnish
Keywords	Dog, law of property, buying, selling
Deposited at	☒ Electronic library Theseus ☒ Library of Kajaani University of Applied Sciences

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 KOIRAN ASEMA LAINSÄÄDÄNNÖSSÄ	2
2.1 Koiraan sovellettavat lait	2
2.2 Omistajuuden merkitys ja vastuu	3
2.3 Sopimuksen muoto	4
3 KOIRAN OSTAMINEN JA MYYMINEN	7
3.1 Koira sopimusoikeudellisena kohteena	8
3.2 Kuluttajansuoja ja koira	9
3.2 Luovuttaminen ja luovutuksen viivästyminen	13
3.3 Osamaksukauppa	15
3.4 Virhe	15
4 LAHJA	20
4.1 Lahjalupauksen määrittely ja peruuttaminen	20
5 SIJOITUS	22
5.1 Sijoitusehdot	23
6 JALOSTUS JA KASVATUS	27
6.1 Koiran jalostus	27
6.2 Koiranjalostuksen keskeiset tavoitteet	28
6.3 Koiran astutus ja astutussopimus	29
7 REKISTERÖINTI	30
7.1 Pentueen rekisteröinnin ehdot	30
7.2 Rekisteritodistus ja omistajamerkintä	31
7.3 Maksu ja PEVISA	31
8 YHTEENVETO	33
LÄHTEET	35
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on auttaa koiran kasvattajaksi aikovaa selvittämään, mitä kaikkea tulisi ottaa huomioon koiranpidossa, sillä koiran omistaminen ei ole välttämättä ongelmaton asia. Monet määräykset asettavat omat vaatimuksensa koiranpidolle. Koiran omistajalla ja koiralla on oikeuksia. Lain mukaan koira on juridisesti irtainta omaisuutta eli koira katsotaan irtaimeksi esineeksi, vaikka mikään eloton esine se ei ole omistajalleen. Oikeudellisessa kielenkäytössä esineellä tarkoitetaan sellaista yksilöitävissä olevaa kokonaisuutta, johon voi kohdistua oikeuksia, kuten omistusoikeus, ja johon voidaan hankkia tai luovuttaa oikeuksia esimerkiksi ostamalla, vuokraamalla tai lainaamalla.

Koiran omistaminen tuo mukanaan velvollisuuksia. Koiran omistajalta vaaditaan vastuuta ja omistautumista. Myös vastuullinen kasvattaja on kiinnostunut ostajasta ja haluaa nähdä koiran ostajan ennen luovutusta. Monet kasvattajat ovat myös yhteyksissä ostajaan tai päinvastoin. Koiran omistaja voi olla yhteyksissä kasvattajaan, jopa koiran eliniän. On hyvä tietää, mitä ollaan ostamassa tai myymässä. Kasvattajat antavat myös kirjallisia hoito-ohjeita ennen pennun hankintaa. Monen ensiostajan virhe onkin juuri se, ettei ole perehdytty koirarotuun, sen luonteenpiirteisiin sekä koiran terveyteen. On myös tärkeää tutustua koirarodun huonoihin piirteisiin.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa tarkastellaan koiran asemaa lainsäädännössä. Työssä pyritään antamaan vastaus siihen, kuka on koiran laillinen omistaja. Lisäksi selvitetään omistussuhteissa tapahtuvia muutoksia sekä tarkastellaan koiran arvon määräytymistä.

Empiriatyön osuus on laajempi kokonaisuus. Ensimmäisessä osuudessa kerrotaan tarkemmin koiran ostamisesta ja myymisestä. Työssä annetaan vastaus siihen, mitä tulisi tarkalleen tietää ennen koiran hankintaa. Työssä perehdytään kuluttajansuojaan, kauppasopimusten tekemiseen, koiran luovuttamiseen, kauppahinnan maksamiseen sekä siihen, milloin koirassa voi olla virhe. Toisessa osassa perehdytään koiran olemiseen lahjana. Keskeistä on lahjan määritelmä ja lahjalupaus. Kolmannessa osuudessa perehdytään koiran sijoittamiseen ja sijoitussopimuksiin. Mahdolliset sopimuskumppanit sekä sopimuksen sisältö ovat mielenkiinnon kohteita. Neljännessä eli viimeisessä osuudessa jäsennetään koiran jalostuksen tavoitteita sekä tarkastellaan Suomen Kennelliiton omaa Suomen koirarekisteriä

2 KOIRAN ASEMA LAINSÄÄDÄNNÖSSÄ

Suomessa eduskunta säätää lait. Lait ovat yleisiä toimintaa ohjaavia normeja eli sääntöjä ja määräyksiä. Lakeja ja asetuksia tulee noudattaa. Asetus antaa tarkemmat ohjeet lain soveltamisesta. (Suojaanen & Savolainen & Vanhanen 2006, 13.)

2.1 Koiraan sovellettavat lait

Koira luokitellaan juridisesti esineeksi, kuka vain voi olla koiran eli esineen omistaja. Vaikka koira luokitellaankin esineeksi, se on silti elävä yksilö. Koiran lailliseksi omistajaksi kelpaa ihminen ja siten koiran omistajalla eli haltijalla on määrätty huoltovelvollisuus. Koira voidaan ostaa ja myydä. Jos joku henkilö vahingoittaa koiraa, täytyy se korvata koiran omistajalle, kuten kaikkien muiden esineitten vahingoittaminen. Koiran omistajan on huolehdittava koiran hyvinvoinnista eläinsuojelusäännösten edellyttämällä tavalla. Esteenä ei pidetä ikää, sukupuolta, syntyperää tai muutakaan vastaavaa ominaisuutta. Koiran omistajana voi toimia sekä yritys että yhtymä, kunhan se vain on oikeuskelpoinen. Koiralla itsellään ei ole kuitenkaan oikeuskelpoisuutta. Eli koira ei voi omistaa toisten omaisuutta tai mitään muutakaan omaisuutta. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 14.)

Koiran kauppaa koskeva yleislaki on *kauppalaki*. Kauppalaissa on määräyksiä muun muassa tavaran luovutuksesta ja myyjän ja ostajan velvollisuuksista. Kauppalaki on tahdonvaltaista oikeutta, joten osapuolet voivat pätevästi sopia toisinkin kauppalain säännöksestä. Kauppalaki voi tulla sovellettavaksi muun muassa kuluttajien välisessä kaupassa. Jos taas koiran myyjän voidaan katsoa olevan elinkeinonharjoittaja ja ostajan kuluttaja ja koira ei hankita elinkeinotoimintaan, tulee kuluttajansuojalaki pakottavana lakina sovellettavaksi. *Vahingonkorvauslain* mukaan koira on esine, jos koiraa vahingoitetaan tai koira tapetaan, on koiran omistajalle korvattava siitä aiheutettu vahinko. Myös koiran haltija tai sen omistaja on korvausvelvollinen koiran aiheuttamista vahingoista. *Eläinsuojelulaisissa* määritellään koiran oikeudet. Tämän tarkoituksena on taata myös koiralle omat vähimmäisoikeudet. Eläinsuojelulain tarkoituksena on suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla kärsimykseltä, kivulta ja tuskalta. Lain tarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia ja hyvää kohtelua. *Metsästyslaisissa* tarkastellaan mahdollisia koiran kiinnipitämiseen koskevia säännöksiä. *Verolaki* voi tulla esille joissain

kunnissa koiraa verotettaessa. Monissa kunnissa maksetaan koiraveroa kunnalle ja sen maksunpanosta huolehtii kunnanhallitus. Irtaimen omaisuuden lahjoituksessa tulee esille *lahjanlupa-laki*. *Rikoslaki* on määritelty tarkemmin säännökset koiran aiheuttamasta vahingosta, haitasta sekä häiriöstä. Rikoslaki on koiran omistajaa tai sen haltijaa koskeva laki. *Järjestyslaki* pyrkii edistämään järjestystä ja turvallisuutta yleisillä paikoilla. Esimerkkinä tästä on koirakuri, jossa selostetaan tarkemmin koiran pidosta kytkettynä. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 15.)

2.2 Omistajuuden merkitys ja vastuu

Esineen omistaja on se, jonka nimissä esine on. Omistusoikeudesta on erotettava hallintaoikeus. Haltija on henkilö, jonka luona koira jonkinlaisen sopimuksen perusteella asuu. Haltija vastaa käytännön asioista, mutta omistaja päättää koiraa koskevista asioista. Haltijana ja omistajana on yleensä yksi ja sama henkilö. Useimmiten omistaja on merkitty Suomen kennelliiton rekisteriin. Samalla koiralla voi olla useampikin omistaja. Tällöin on kyseessä yhteisomistus. Pääsääntönä on, että yhteisomistus on jaollista eli määräosaista. Kukin omistaja päättää omistusosuudestaan itsenäisesti, mutta omistuksen kohteesta päätökset tehdään yhdessä. Kukin omistaja saa myydä tai luovuttaa osuutensa koirasta toisia kuulematta. Uusi omistaja ei kuitenkaan saa parempaa oikeutta koiraan kuin luovuttajalla oli. Kunkin omistajan omistusosuus on yhtä suuri, eli kaksi omistajaa omistavat kumpikin puolet koirasta. Esimerkkinä avo- ja aviopuolisot taikka sisarukset voivat omistaa koiran yhdessä. Tavallisimpia yhteisomistustilanteita on, kun koira halutaan laittaa useamman perheenjäsenen nimiin. Ensimmäiseksi koiran omistajaksi katsotaan kuitenkin se, jonka nimissä koira on. Tavallisinta on, että koira yleensä asuu kummankin omistajan kanssa. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 16.)

Koiran omistajan on tarpeen vaatiessa todistettava, että hän on koiran laillinen omistaja. Kirjallinen sopimus on aina hyvä todiste omistusoikeuden olemassaolosta. Rekisteröimättömällä koiralla taas ei ole mitään virallista merkintää, sillä usein koiraa hankittaessa siitä ei ole tehty mitään kauppa- tai muutakaan sopimusta. Koira on voinut olla esimerkiksi lahja. Hallinta luo oletettaman omistajuudesta. Tällöin katsotaan, kenen luona koira asuu ja kuka sitä tosiasias-
assa hoitaa. Mitä pidempään koira on ollut jonkun henkilön hallinnassa, sitä suuremmalla todennäköisyydellä hän on koiran virallinen ja oikea omistaja. Rekisteriin merkityllä tai muutoin omistajaksi katsottavalla on kaikki valta päättää koirasta. Koiran omistaja voi myydä koiran, käyttää sitä jalostukseen, näyttelytoimintaan, lopettaa sen, lähettää halutessa ulkomaille ja

yleensäkin päättää kyseisen koiran kohtalosta. Jos koiralla on useampi omistaja, on omistajien yhdessä päätettävä koiraa koskevista asioista. Koiraa koskevissa asioissa tarvitaan kaikkien omistajien suostumus. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 17.)

Koiran omistaja on vastuussa koirastaan kaikella mahdollisella tavalla. Hän on vastuussa koiran aiheuttamista vahingoista. Omistajan tulisi valvoa koiran tekemisiä, sillä hän on tarpeen tullen vahingonkorvausvelvollinen. Koirasta on huolehdittava, jottei se aiheuta vahinkoa ja häiriötä ympäristölleen. Koiralle on annettava vähintään eläinsuojelusäännöksissä asetetut vähimmäisolosuhteet. Omistajalla on eläinsuojelusäännösten mukainen hoitovelvollisuus ja -vastuu koirasta. Jos omistaja kohtelee kaltoin koiraansa vastoin eläinsuojelulain määräyksiä, voi hän joutua myös itse syytteeseen eläinrääkkäyksestä. Koira voidaan ottaa huostaan eläinsuojelullisilla perusteilla. Tällöin vastuu koirasta voi siirtyä sopimuksen perusteella omistajalta jollekin toiselle henkilölle. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 18.)

2.3 Sopimuksen muoto

Sopimuksen muotovapaus tarkoittaa, että sopimusosapuolet saavat itse päättää sopimuksen haluamallaan tavalla. Kirjallinen ja suullinen sopimus on yhtä pätevä. Suomessa on sopimuksen muotovapaus. Suullisten ehtojen todistaminen voi olla hyvin ongelmallista. Tällöin molemmilla osapuolilla ei ole sovitusta ehdoista olemassa kirjallista dokumenttia. Riitatilanteessa asian ratkaisee tuomioistuin. Järkevin vaihtoehto on kirjallinen sopimus ja suositeltavaa olisikin käyttää Suomen Kennelliiton omaa sopimuslomaketta. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 23.)

Koiran myyminen

Kaikista tavallisin muutos omistussuhteissa on omistusoikeuden luovutustilanne eli koiran myyminen. Koiran myynnissä on suositeltavaa käyttää Suomen Kennelliiton valmista sopimus pohjaa. Kauppakirja tarvitaan, jos myöhemmin haluaa korvauksia koiran viasta (mm. kivesvika, napatyry) tai haluaa syystä tai toisesta purkaa kaupan. Kauppakirja on molemminpuolinen suoja riitatilanteissa ja siitä voidaan lukea, mitä kaupantekohetkellä ollaan yhdessä sovittu ja allekirjoitettu. Kauppakirja tulee tehdä myös rekisteröimättömästä pennusta. Kirjal-

lisestä kauppasopimuksesta ilmenee paitsi kaupan kohde myös kauppahinta ja se, onko kauppasumma kuitattu maksetuksi.

Koira lahjana

Toinen omistusoikeuden siirtotapa on lahja. Lahja on yhtä pätevä kuin kauppa. Lahjan antaja ei saa mitään vastiketta luovuttaessaan koiran lahjan saajalle.

Sijoituskoira

Kolmas tapa on koiran sijoitus. Sijoituskoiran voi saada ilmaiseksi tai edullisemmin kuin ostokoiran. Vaikka koiran saa ilmaiseksi, ei ole kuitenkaan olemassa ilmaista koira. Sijoituskoirasta aiheutuu kuluja samalla tavalla kuin mistä tahansa muustakin koirasta. Koiran sijoituksessa omistusoikeus siirtyy uudelle omistajalle palasina. Kasvattaja voi sijoittaa jalostukseen aikomiaan koiria niin, että omistus- ja jalostusoikeus säilyy kasvattajalla. Koira voidaan sijoittaa erikoisehdoilla. Jos omistusoikeus ei välittömästi siirry uudelle koiran haltijalle, tulee tästä tehdä kirjallinen sopimus. Sopimus on varminta tehdä Suomen Kennelliiton valmiilla lomakkeella.

Yhteisomistuksen purkaminen

Koiran yhteisomistus voidaan joutua joissain tapauksissa purkamaan. Kyseessä on tällöin omistussuhteen muutos. Kuka tahansa yhteisomistajista voi vaatia yhteisomistussuhteen purkamista. Koira voidaan myydä, jos toinen osapuoli ostaa ”puolikkaan” koiran toiselta omistajalta. Yhteisomistaja voi myös maksaa toiset omistajat ulos omistussuhteesta. Tällöin hän lunastaa koiran itselleen.

Löytökoira

Suomessakin on koiria, joita ei omista kukaan. Tällainen niin sanottu kulkukoira on mahdollista myös ”adoptoida”. Monesti kyseessä on kodistaan karannut, eksynyt tai varastettu koira, jolla on omistaja. Irrallaan juokseva koira on suurella todennäköisyydellä jonkun omistama. Koiralla on yleensä kaulapanta, josta löytyy omistajan tiedot eli omistajan nimi ja puhelinnumero. Koira olisi syytä olla tunnistusmerkitty tatuoinnilla tai mikrosirulla. Karkaamis- ja varkaustapauksissa pystytään tarvittaessa tunnistamaan oikea koiran omistaja. Irrallaan juokseva

koira on toimitettava löytökoirille kuuluvaan paikkaan. Eläinsuojelulaki velvoittaa talteen otettujen koirien tilapäisen hoidon järjestämisestä. Talteenotettua koiraä säilytetään 15 päivän ajan. Tämän päätyttyä kunta voi joko myydä, luovuttaa koiran jollekin toiselle henkilölle tai viimeisessä tapauksessa lopettaa koiran.

Omistusoikeuden menettäminen

Eläinsuojelullisilla perusteilla omistaja voi menettää koiransa, jos hän kohtelee koiraä kaltoin. Tällöin koira otetaan mitä suuremmalla todennäköisyydellä huostaan. Huostaanotettu koira viedään eläinhoitolaan. Jos hylätty tai huostaanotettu koira on nuori ja terve, sille pyritään löytämään uusi koti.

3 KOIRAN OSTAMINEN JA MYYMINEN

Koiran hankkiminen on monen ihmisen haave. Useimmille koiran hankinta jää pelkäksi unelmaksi, sillä pennun hankintaan liittyy monia ongelmia, jotka voivat tehdä uuden perheenjäsenen saamisesta monimutkaisempaa kuin äkkiseltään osaisi arvatakaan. Perusasioihin on syytä tutustua kunnolla jo ennen pennun hankintaa. Pennun hankinta tulee tehdä huolellisesti. Pieni koiranpentu vaatii lähes saman verran hoivaa kuin pieni lapsi. Pentu vaatii paljon aikaa ja energiaa ja juuri siksi pentu kannattaakin hankkia silloin, kun omistajalla on paljon aikaa pennulle. Hetken mielijohteesta koiraa ei pidä ostaa. Koiranpennusta tulee perheenjäsenen ja tätä yhteiseloä voi kestää suunnilleen 10-15 vuotta, ellei jopa pitempään. Koirasta tulee olla vastuussa tämän eliniän ajan. Koirasta on huolehdittava vaikka tänä aikana elämässä voi tapahtua hyvin suuriakin muutoksia. Joskus myös aikuiset koirat etsivät uutta perhettä. Aikuista koiraa ei voi noin vain hommata sillä siihenkin täytyy tutustua kunnolla. Tuleeko koiran kanssa toimeen ja viihtyykö koira uuden omistajan kanssa? Koiralla voi olla entiseen kotiin koti-ikävä. Suomen Kennelliitto auttaa rotukoiran hankinnassa. Myös sekarotuinen koira voi olla hyvä vaihtoehto. Sekarotuinen koira voidaan hankkia tutuilta, Internetin palstoilta tai lehti-ilmoituksen perusteella.

Koiran ostaminen tulisi olla tarkkaan harkittu päätös. Koiran hoito myös maksaa. Koira syö joka päivä, se tulee rokottaa tietyin väliajoin ja koira voi sairastua. Pennun hankinta on vain osa kuluista. Koirasta on kaiken ilon lisäksi myös paljon työtä. On perehdyttävä koiran kasvatukseen sekä koulutukseen. Eri koirarotujen luonteissa voi olla hyvinkin paljon eroja.

Koiraroduilla on omat piirteensä. Jotkut yksilöt ovat hyvinkin rauhallisia kun taas toisen rodun edustajat hyvinkin vilkkaita. Kukin koira on yksilö. Rauhallinen koirarotu voi olla villi ja taas villimmän rodun koira rauhallinen. Luonteenpiirteet vaihtelevat. Luonteeseen vaikuttaa koiran kasvatus, joten yksittäisen koiran käyttäytymistä ei voi ennustaa rodun perusteella. Yksikään kasvattaja ei pysty takamaan sitä, että pennusta kasvaa terve aikuinen koira. Eri roduilla on omat perinnölliset sairautensa. Ihminen on jalostanut koirarodut niin pientä eläinmäärää käyttäen, että perinnöllisiä sairauksia on miltei joka rodussa. Ennen koiranrodun valintaa omistajan kannattaa perehtyä myös rodulle ominaisiin sairauksiin. Koiran terveyteen voi itse vaikuttaa, lisäksi kasvattajan ohjeita tulee noudattaa. Kasvattajalla on kokemusta ja tietoa. Pentua ei tulisi hankkia sellaiselta kasvattajalta, johon ei luota. Luottamuksen tulee olla

molemminpuolista. Kasvattajakin luottaa siihen, että uusi omistaja ymmärtää hankkivansa pitkäaikaisen lemmikin ja perheenjäsenen. On otettava huomioon oma elämäntyyli ja valittava itselleen ja perheeseen sopiva koirarotu. Koira voi olla hankittaessa pentu tai aikuinen.

3.1 Koira sopimusoikeudellisena kohteena

Koirakaupassa vallitsee sopimuksen muotovapaus. Se tarkoittaa, että kumpikin osapuoli voi vapaasti päättää sopimuksen sisällöstä. Sopimuksen tulee olla kohtuullinen. Rotukoirien myynissä yleisesti käytetty kauppakirja on Suomen Kennelliiton laatima mallipohja, jota kasvattajasitoumuksen allekirjoittaminen edellyttää käyttämään. Lomakkeessa on kaikki oleellinen koiran taustasta ja rodusta. On suositeltavaa tutustua, jo ennen koiran hankintaa Suomen Kennelliiton laatimaan kauppakirjalomakkeeseen. Siitä löytyy tärkeimmät tiedot koiran hankkijalle. Suomen Kennelliiton sivuilta on löydettävissä kauppakirjan mallipohjalomake. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 81.)

Myyjä on yleensä koiran kasvattaja. Jos pennun myyjä ei ole kasvattaja vaan joku toinen, on syytä miettiä, onko tämä kyseinen myyjä pentujen välittäjä. Pentujen välittäjät ostavat rekisteröityjä pentuja kasvattajilta halvemmalla ja myyvät niitä itse paljon kalliimmalla eteenpäin.

Kasvattaja voi tarpeen halutessa lisätä kauppakirjaan omia ehtojaan. Esimerkkinä tästä on, että omistaja saa käyttää koiraan halutessaan näyttelyissä sekä tutkituttaa sen eläinlääkärillä. On suositeltavaa kirjata kauppakirjaan sellaisetkin asiat, mitä tulee tapahtumaan siinä tapauksessa, jos ehdot jäisivät täyttymättä. Erikseen voidaan sopia myös siitä, kumpi osapuoli maksaa kauppakirjassa sovitut asiat. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 81.)

Koira hankittaessa on tärkeää varmistaa riittävän hallintaoikeuden saaminen. Ostamisen vaihtoehtona kannattaa miettiä myös sijoituskoira. Kasvattajan kanssa voi tehdä sijoitussopimuksen. Siinä koiran omistusoikeus jää koiran kasvattajalle tietyin edellytyksin ja ehdoin. Sijoitussopimusta tehdessä on syytä lukea huolellisesti ja kirehtimättä sopimusteksti useampaan kertaan. Sijoitussopimuslomake on löydettävissä Suomen Kennelliiton sivuilta. Sijoitussopimus koskee useimmiten sijoitusnarttua. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 170.)

Erimielisyydet ovat yleisiä koiran kasvattajan ja haltijan välillä. Erimielisyys voi johtua siitä, että kasvattajalla ja haltijalla on erilaiset käsitykset koiran jalostuksesta terveyden ja sairauden hoidosta. Ennen sijoitussopimuksen allekirjoittamista on syytä miettiä mahdollisia erimielisyyksiä, jos niitä sattuu olemaan. Yleensä molemmin puolinen luottamus on hyvä ja näin erimielisyyksiä ei pääse syntymään. Tarpeen tullen erityiskysymyksistä kannattaa sopia yhdessä ja kirjata ne paperille. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 177.)

Täysin kattavan sijoitussopimuksen tekeminen voi olla vaikeaa, ellei jopa mahdotonta. Koiran kasvattajaan ja kaikkiin koirarotuihin on syytä tutustua jo hieman etukäteen. Kirjallisuutta löytyy monelta taholta, Internetistä voi löytää apua, sekä kysymällä Suomen Kennelliitosta. Kaikkiin papereihin ja lomakkeisiin tulisi tutustua kaikessa rauhassa ennen niiden allekirjoittamista. Kasvattajalta voi pyytää tietoja kirjallisena. Kannattaa perehtyä pentuun ja erityisesti sen taustoihin sekä mahdollisiin rotuun liittyviin sairauksiin. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 170.)

3.2 Kuluttajansuoja ja koira

Kuluttajansuojalaki koskee kulutushyödykkeiden tarjontaa, myyntiä ja muuta markkinointia elinkeinonharjoittajilta kuluttajille. Lakia sovelletaan myös, kun elinkeinonharjoittaja välittää hyödykkeitä kuluttajalle. Lain tarkoituksena on turvata kuluttajan asemaa heikompana sopimusosapuolena sääntelemällä markkinointia, tiedonantovelvollisuutta ja sopimusehtojen kohtuullisuutta sopimussuhteissa, joissa osapuolina ovat elinkeinonharjoittaja ja kuluttaja. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 68-69.)

Kun kuluttaja suunnittelee ostavansa tuotteen, kannattaa tutustua tuotteesta kertoviin lehtiin tai sivustoihin joissa tehdään vertailutestejä. Tuotteesta kerrotaan sen hyvät ja huonot puolet, ja sen laatu suhteutetaan hintaan. Vertailutestien tarkoituksena on auttaa kuluttajaa tekemään hyvä ja edullinen ostos, olipa kyse sitten uudesta autosta, jääkaapista tai huulipunasta. Jos kuluttaja asiaan perehtymisestä huolimatta huomaa hankkineensa virheellisen tuotteen, on hänellä turvanaan tuotevastuu- ja kuluttajansuojalait. Hän voi valittaa tavaran laadusta ja saa mahdollisesti virheellisen tuotteen tilalle uuden, virheettömän tuotteen tai alennusta kauppasummasta. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 68-69.)

Kauppa-, tuotevastuu- ja kuluttajansuojalakien mukaan myös koira rinnastetaan tuotteeseen, ja edellä mainitut lait koskevat myös virheellisen koiran kauppaa, edellyttäen, että myyjä katsotaan elinkeinonharjoittajaksi. Edellä mainitut lait eivät kuitenkaan ota huomioon sitä, että koira on perheenjäsen eikä tavara. Myöskään koirien, rotujen tai kasvattajien vertailutestejä ei ole olemassa.

Myytävien koirien laadussa on valtavasti hajontaa. Eri rodut ovat terveystilanteeltaan hyvin erilaisia, ja samankin rodun eri kasvattajat tuottavat erilaatuisia koiria.

Koiraa itselleen haluavan kannattaa nähdä vaivaa löytääkseen rodun ja koiran, jonka todennäköisyys sairastua on keskimääräistä vähäisempi. Tämän takia koiran hankkijaa neuvotaan aina lukemaan etukäteen paljon rodusta, josta hän on kiinnostunut, tutustumaan siihen perusteellisesti, haastattelemaan rotuun kuuluvien koirien omistajia, kuuntelemaan kriittisesti juorujakin, opettelemaan Kennelliiton jalostustietokannan lukemista, uskomaan vain todistettuja tosiasioita ja lähestymään asiaa tietoisena siitä, että hänen ja kasvattajan edut eivät ehkä ole identtisiä. Koiraa hankkiessa ja kasvattajaa valitessa kannattaakin panostaa siihen, että löytää valistuneen kasvattajan.

Koirilla ja myös meillä ihmisillä on olemassa geneettistä alttiutta moneen eri sairauteen, mutta myös ympäristö ja elinolosuhteet vaikuttavat sairauden esille tuloon. Siksi on mahdotonta antaa pennuille terveystakuuta. Kasvattajan tulee kuitenkin tehdä kaikki voitavansa varmistukseksi, että hänen kasvattinsa ovat mahdollisimman terveitä ja hyväluonteisia. Kasvattajan tulee mahdollisuuksien mukaan selvittää, onko hänen jalostuskoirillaan tai näiden lähisukulaisilla perinnöllisiä luonne- tai terveysongelmia, tai löytyykö suvuista näiden ongelmien kantajia. Terveystuloksista ja niiden merkityksestä koiran myöhempään terveyteen tai luonteeseen tulee kertoa pennunostajille.

Koiranostaja voi esimerkiksi toimittaa kasvattajalle (myyjälle) etukäteen kysymyksiä, joihin hän pyytää kirjalliset vastaukset. Näin toimittaessa ei synny myöhempiä erimielisyyksiä siitä, onko myyjä kertonut koiran ja rodun taustasta kaiken oleellisen. Pentukoira sylissä kasvattajan kanssa keskustellessa tai ostosopimusta allekirjoittaessa keskittymiskyky on sopimuspaperien ammattilaisellakin puutteellinen. Jos koiralla todetaan perinnöllinen sairaus, koiran ostaja voi esittää vaatimuksia kasvattajaa kohtaan. Tällöin tutkitaan, onko tuote (koira) huonompi kuin mitä kasvattajan piti ostajalle toimittaa. Ostajan tulee pystyä todistamaan vaatimustensa

perusteet. Jos myyjä on antanut ostajalle virheellistä tietoa tai salannut koiraa koskevia tietoja, on myyjä korvausvastuussa. Myöskään pentuna tehty eläinlääkärintarkastus ei poista myyjän vastuuta myöhemmin ilmenevistä vioista tai sairauksista. Koiran kasvattaja voidaan joissain tapauksissa velvoittaa osallistumaan koiran eläinlääkärikuluihin, mutta ei kuitenkaan enempää kuin koiran kauppahinnan verran. Yleensä perinnöllisten sairauksien hoitokustannukset ylittävät koiran hankintahinnan. Monet vakuutuksetkaan eivät korvaa koiran perinnöllisten sairauksien hoitokuluja.

Kauppaa koskeva lainsäädäntö säätelee ainoastaan ostajan ja myyjän välisiä keskinäisiä oikeuksia ja velvollisuuksia eikä turvaa koiran oikeuksia. Koiran vähimmäisoikeudet määrittellään eläinsuojelulaissa. Suomen Kennelliitolla on valmis sopimuskaavake koiran kaupasta, mutta muutoinkin tehty sopimus on oikeudellisesti pätevä. Itse tehdyssä sopimuksessa on kuitenkin vaarana, että sopimus ei täytä lain asettamia vaatimuksia. Kauppaa tehtäessä olisikin tärkeintä käyttää vahvistettua kaavaketta. Jos koiraa ei ole rekisteröity, kannattaa sopimus silti tehdä kirjallisena sekä kopioida sopimusteksti soveltuvin osin Kennelliiton kaavakkeesta. Suomen Kennelliiton kauppasopimuksessa on luoteltu kaikki tärkeät asiat sekä ostajan että myyjän etujen varmistamiseksi. Molempien osapuolten on pidettävä kiinni sopimuksesta. Sopimusta ei voi mennä yksin muuttamaan. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 68-69.)

Suullinen sopimus on yhtä pätevä kuin kirjallinen. Kirjallisella sopimuksella on aina helpompi osoittaa, mistä on sovittu. Kennelliiton jäsenen on koiraa myydessään tehtävä kirjallinen sopimus. Osamaksukauppalaain mukaan osamaksukauppa on tehtävä kirjallisesti. Kennelliitolla on olemassa valmis kaavake osamaksukauppaan. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 83-84.)

Sopimus sitoo molempia osapuolia. Kauppaehtoihin on syytä tutustua huolella. Kauppasopimus on myös mahdollista purkaa tehtyjen edellytysten vallitessa. Tällöin kaupan purkamisen voi perustua esimerkiksi oikeustoimilakiin tai kauppalakiin. Oikeustoimilaissa on kaupan purkamisen perusteena esimerkiksi se että, myytävä esine on hankittu rikoksella, erehdyksen hyödyntämisellä, ymmärtämättömyyden hyväksikäyttämällä tai väärin asiakirjojen käyttämisellä. Kauppalaain mukaan kaupan purkioikeus voi tulla koiran olennaisesta virheestä. Kulluttajakaupoissa kaupanpurkukynnys on matalampi. Ostajalla on oikeus purkaa kauppa, ellei myyjän virhe ole vähäinen. Myyjällä puolestaan on oikeus kaupanpurkuun, jos ostajan maksuviivästys muodostaa olennaisen sopimusrikkomuksen. Sopijapuolet voivat myös keskenään sopia kaupan purkamisesta. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 95.)

Myyjällä on vastuu koiran virheestä, jos koira on jollain tavoin huonompi kuin ostajalla oli tehdyn kauppasopimuksen mukaan oikeus olettaa. Koiran virheellisyyttä peilataan aina tehtyyn kauppasopimukseen. Koiran ulkomuodollinen virhe tai sairaus ei synnytä myyjälle vastuuta, jos ostaja on kauppasopimuksen mukaan tällä tavalla virheellisen koiran ostanut. Oman etunsa vuoksi myyjän kannattaa ehdottomasti kirjata kauppasopimukseen sellaiset koiran virheet, jotka ovat myyntihetkellä selvästi havaittavissa (purenta- tai kivesvika, häntämutka, värivirhe...). Tämän lisäksi myyjän on kerrottava ostajalle, mikä merkitys virheellä on koiran elämään, ja minkälaisia kustannuksia siitä voi aiheutua. Kerrotuista asioista on syytä laittaa maininta myös kauppakirjaan. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 143.)

Mikäli kauppasopimuksessa ei ole erikseen sovittu koiran käyttötarkoitusta, on ostajalla oikeus olettaa, että koira soveltuu lemmikiksi. Jos sopimuksessa on sovittu koiran käyttötarkoitus, virhe tulee olla sellainen että se estää tai haittaa koiran käyttöä juuri siinä tarkoituksessa. Myyjä voi merkitä kauppakirjaan, että koira myydään lemmikiksi. Ostajan tulee selvästi ilmoittaa kasvattajalle, jos hän haluaa käydä koiransa kanssa näyttelyissä, kilpailla käyttökokeissa, metsästää tai käyttää koiraan jalostukseen. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 141.)

Myyjällä on tiedonantovelvollisuus. *Koirassa on virhe, jos se poikkeaa myyjän antamista tiedoista. Myyjän vastuu lievenee, jos hän on täyttänyt tiedonantovelvollisuutensa ja antanut ostajalle asianmukaiset hoito- ja ruokintaohjeet.* Tällöin ostaja tekee ostopäätöksensä tietoisena riskeistä. Myyjän tulee kertoa rodussa esiintyvistä perinnöllisistä vioista ja sairauksista, sekä koiran riskeistä sairastua niihin. Myyjän tulee kertoa kaupan kohteena olevan koiran suvussa esiintyneistä sairauksista. Toisaalta myyjäkään ei pysty ennustamaan yksilön kehitystä tarkasti. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 128-129.)

Myyjä vastaa sellaisesta virheestä, joka koiralla oli *luovutushetkellä, mutta joka ilmenee myöhemmin.* Kuluttajakaupassa myyjän vastuun ankaruus korostuu siinä mielessä, että virheen oletetaan olleen koirassa jo luovutushetkellä, jos se ilmenee kuuden kuukauden kuluessa koiran luovuttamisesta ostajalle. Ostajan on ilmoitettava myyjälle virheestä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hän havaitsi virheen. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 134.)

Koiran kaupassa virheellisen tuotteen korvaamisessa yleisin ja käyttökelpoisin tapa on *hinanalenmus*. Harvoin virheellinen koira vaihdetaan uuteen yksilöön, tämä tulee kyseeseen yleensä vain, kun luovutuksesta virheen huomaamiseen on hyvin lyhyt aika. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 147-149.)

Jos myyjä ei halua täyttää sopimuksen kaikkia kohtia, jokin asia saattaa olla vialla. Sopimusta tehtäessä ostajan ei tarvitse suostua kohtuuttomiin vaatimuksiin. Jos kaupasta syntyy erimielisyyksiä, niiden selvittämisessä voi kääntyä kuluttajaoikeusneuvojan puoleen.

3.2 Luovuttaminen ja luovutuksen viivästyminen

Kaikista yksinkertaisimmillaan irtaimessa kaupassa tavaran luovutus tapahtuu omistajan luona eli koira käytännössä ojennetaan ostajalle. Koiranpennun saa luovuttaa aikaisintaan noin 7-9 viikon ikäisenä. Silloin pentu on tarpeeksi vanha siirtymään uuteen kotiin. Nykyään luovutusiäksi suositellaan noin 9-12 viikon ikää. Koira voidaan myös luovuttaa aikuisena. Osapuolet voivat vapaasti sopia luovutusajankohdasta sekä luovutuspaikasta. Yleensä ostaja hakee koiran myyjän luota, mutta myös myyjä voi tuoda koiran ostajalle. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 96.)

Myyjän on luovutettava koira ostajalle sopimuksen mukaan. Se tarkoittaa koiran luovuttamista sovittuna ajankohtana. Tavara katsotaan luovutetuksi viimeistään silloin, kun myyjä on luovuttanut tavaran ostajan hallintaan. Voidaan sopia vielä erikseen koiran matka- ja muista kuluista, jos myyjä vie koiran ostajalle. Luovutusajan ja -paikan tulee vastata sovittua ajankohtaa. Välttämättä aina ei sovita pennun luovutusajasta. Tällöin myyjän tulee suorittaa luovutus kohtuullisessa ajassa kaupantekohetkestä. Myyjän tulee ilmoittaa hyvissä ajoin luovutuksen ajankohdasta. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 99.)

Koiran luovutuksen tulee sijoittua sovittuun ajankohtaan. Jos myyjä ei luovuta koira sovittuna ajankohtana, ei ostajan tarvitse maksaa kauppahintaa. Luovutuksen ajankohta tulee olemaan toinen ja maksu siirtyy toiseen ajankohtaan. Asia lykkäytyy, mutta sopimus pysyy voimassa. Ostajan ei tule maksaa koiran kauppahintaa ennen kuin hän on saanut koiran haltuunsa. Ostaja voi vaatia sopimuksen täyttämistä eli tavaran luovuttamista. Sen lisäksi hän voi pidättyä kauppahinnan maksamisesta siihen asti, kunnes luovutus on tapahtunut. Yleensä koiran maksuvelvollisuus alkaa vasta sitten, kun koira ollaan luovutettu uudelle omistajalle. Mutta maksun ajankohdasta voi sopia erikseen vielä jälkeempäin. Koiran kauppa voidaan sopia myös käteiskaupaksi. Silloin koiran ostajan tulee maksaa sovittu hinta ja myyjä voi tällöin luovuttaa koiran uudelle omistajalle. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 96-99.)

Sopimusrikkomuksesta on kyse silloin, jos myyjä ei luovuta koiraa sinä päivänä kun oli alunperin sovittu. Ostaja voi vaatia tässä tapauksessa vahingonkorvausta. Toinen vaihtoehto on se, että ostaja purkaa koko kaupan, jos sopimusrikkomus on olennainen. Ostaja voi joissain tapauksissa pidättäytyä kauppahinnan maksamisesta ja vaatia vahingonkorvausta. Vahingonkorvausta voidaan vaatia esimerkiksi silloin, kun koira ei esimerkiksi ole luovutettu ajoissa jalostuskäyttöön tai koira ei ole jalostuskäyttöön mahdollinen esimerkiksi sairauden takia. Ostajan on yleensä ennen vaatimusten esittämistä ilmoitettava myyjälle tästä sopimusrikkomuksesta. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 97.)

Myyjän tulee ilmoittaa viivästyisestä heti ostajalle, jos koiran luovuttaminen viivästyy. Myyjän suoritus on viivästynyt, kun tavaraa ei lainkaan luovuteta tai se luovutetaan liian myöhään. Ostajalla on kuitenkin oikeus kaupan purkamiseen tietyissä tilanteissa. Lisäaikaa voidaan tässä tilanteessa harkita. Sen kuluessa tulee koira luovuttaa ostajalle. Ostajalla on oikeus kaupan purkamiseen, jos myyjä ei vielääkään tule luovuttamaan koiraa lisäajan umpeutumisen jälkeen. Ostajalla on oikeus tämän perusteella vaatia korvausta aiheutuneista vahingoista. Ostajalla on oikeus esittää vahingonkorvausta myyjän viivästyksen vuoksi. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 97-98.)

Myyjä ei voi välttämättä luovuttaa koiraa, jos ostaja ei saavu noutamaan koiraa sovittuna ajankohtana. Myyjä voi vaatia tässä tapauksessa vahingonkorvausta ostajalta niistä vahingoista, jotka aiheutuivat myyjälle ostajan laiminlyönnin takia. Matkakulut ja hoitokulut ovat korvattavia kuluja. Myyjällä on edelleen vastuu koirasta. Myyjän ei tarvitse luovuttaa koiraa vaikka ostaja saapuisikin paikalle, mutta ei pystyisi maksamaan sovittua kauppahintaa. Kauppahinnan voi maksaa myöhemminkin tai tietyissä osissa. Ostajalla voi viivästyä maksu ja tällöin myyjä voi purkaa kauppasopimuksen. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 97-98.)

Koiran hinnasta ja maksutavasta sovitaan aina yhdessä myyjän kanssa. Käteiskauppa on yleisin tapa. Tällöin ostaja saa heti koiran haltuunsa luovutushetkellä ja maksaa samalla sovitun hinnan. Vaikka tarkemmin maksamisen ajankohdasta ei olisikaan sovittu, on koiran kauppahinta silti maksettava. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 103.)

3.3 Osamaksukauppa

Pentuja on mahdollista myydä käsirahalla tai osamaksukaupalla. Osamaksukauppaa voidaan pitää irtaimen esineen kauppana. Eli käytännössä osa kauppahinnasta jää velaksi ja velka erääntyy vasta ostajan saatua tavaran haltuunsa. Osamaksukaupassa ostaja maksaa kauppahinnan tasaerissä kuukausittain esimerkiksi 12 kuukauden aikana. Vakuustarkoituksessa myyjä voi pidättää itsellään oikeuden tavaraan. Ainakin yksi erä erääntyy maksettavaksi vasta sen jälkeen, kun ostaja on saanut koiran hallintaansa. Myyjä voi pidättää itsellään oikeuden koiran takaisinottamiseen, jollei ostaja maksa osasuorituksia sovitulla tavalla. Myyjä voi pidättää itsellään koiran omistusoikeuden siihen saakka, kunnes koira on maksettu kokonaan tai siitä sovittu osuus on maksettu. Ostaja saa omistusoikeuden kaupan kohteeseen vasta koko kauppahinnan maksamisen jälkeen. Siihen saakka osamaksulla myyty tavara on myyjän omaisuutta. Näin ollen myyjällä on oikeus ottaa osamaksulla myyty tavara takaisin hallintaansa siinä tapauksessa, että ostaja laiminlyö suorittaa kauppahinnan lyhennyksen. Kuitenkaan ostajan vähäinen viivästys ei vielä oikeuta myyjää ottamaan myytyä tavaraa takaisin. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 104.)

Osamaksusopimus pitää tehdä erilliselle kaavakkeelle. Kirjallinen sopimus on tärkeää. Suomen Kennelliitolla on olemassa valmis kaavake tätä varten. Laki vaatii erityisesti osamaksusopimuksen tekemisen erilliselle lomakkeelle. Osamaksusopimukseen riittää Suomen Kennelliiton lomake osamaksusopimuksesta ja lisäksi koiran kauppasopimuslomake. Jos sopimus on tehty lain vastaisesti, myyjä ei voi vaatia tästä korkoa tai myyjällä ei ole takaisinotto oikeutta. Osamaksuhinta on yleensä käteissuoritusta korkeampi. Osamaksusopimus oikeuttaa ulosottoon. Jos ulosoton edellytykset täyttyvät, haetaan virka-apua ulosottomieheltä. Hän päättää, koiran luovutuksesta myyjälle sekä siitä kuka on rahallisesti saamapuolella. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 104-105.)

3.4 Virhe

Virhe voi olla syynä kaupan purkuun. Kauppa- että kuluttajansuojalaissa lähtökohtana on, että myyjä vastaa siitä, että kaupan kohde on sellainen mistä on sovittu. Jos kaupan kohde ei ole sopimuksen mukainen, siinä on virhe ja myyjällä on virheestä vastuu. Ostajalla on tällöin

oikeus hyvitykseen. Oikeudellisessa mielessä koiran virheellä voidaan tarkoittaa esim. koiran sairautta. Piileviä virheitä ei aina voida heti huomata. Kun virhe todetaan, on ostajan kerrottava tästä koiran myyjälle lain mukaan kohtuullisessa ajassa. Ostajalla on mahdollisuus tarkastaa koira huolellisesti ennen sopimuksen tekemistä. Virheen korjaamiselle on omat keinonsa. Koira voidaan vaihtaa toiseen pentuun tai voidaan sopia hinnanalennuksesta. Viimeisin vaihtoehto on kaupan purku. Jos yhteisymmärrystä ei löydy, on suositeltavaa ottaa yhteyttä kuluttajaoikeusneuvojaan. Ostajan tulee saada päätöksensä tueksi riittävän paljon tietoa. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 115-116.)

Ennen kaupantekoa annetuilla tiedoilla koiran ominaisuuksista ja käytöstä on ratkaiseva merkitys virhearvioinnissa. Siihen kuuluvat ennen kauppaa markkinoinnissa annetut tai muulla tavoin annetut tiedot. Nämä tiedot määräävät, mitä ostajalla on oikeus kaupan kohteesta odottaa. Se, miten paljon tietoa tulee antaa, vaihtelee tilanteittain mm. koiran käyttötarkoituksen mukaan. Olennaisia tietoja ovat esim. hoito-ohjeet, koirassa olevat havaittavat virheet (väri-, kives-, hammasviat) ja niiden merkitys, rodulle tyypilliset perinnölliset tai rakenteelliset sairaudet tai virheet sekä koiran perinnölliset taipumukset saada näitä virheitä. Olennaista tietoa ovat myös vanhempien tutkimustulokset ja vanhempien aikaisemmat pentueet. Jos vanhempia ei ole tutkittu, myyjä laiminlyö tiedonantovelvollisuutensa. Myös perinnöllisten virheiden merkitys kuuluu listaan "olennaista tietoa"; merkitys näyttelyiden, jalostuksen, lääkärinkulujen kannalta. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 116.)

Koirasta syntyy korvausvastuu, jos koira ei ole myyjän antamien tietojen mukainen. Kasvattaja on vastuussa sanoistaan, jos hän lupaa ostajalle pennun olevan varma voittaja tai että, jos hän voi väittää pennussa olevaa värivirhettä täysin sallitukseksi tai myöhemmin korjaantuvaksi. Kannattaa jo ennen ostopäätöstä perehtyä rodun ominaisiin, sairauksiin tai perinnöllisiin vikoihin. Monet kasvattajat väittävät sellaista, mikä ei pidä paikkaansa. Kiltti pentu voi olla kasvattajan mielestä kiltti, vaikka se olisikin villi ja toimielias. Koiran kauneudessakin voi olla huomioitavaa, jos koiran kasvattaja väittää, että koiranpentu olisikin kaunis, vaikka tällä olisi havaittavissa selkeä virhe. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 145.)

Yksi korvausperuste on, että myyjä on jättänyt kertomatta tiedossaan olleista vioista ja sairauksista. Myös geeniperimään liittyvistä riskeistä ja tiedoista tulee kertoa. Ostaja ei ole turvaton. Ostajalla on lain mukaan vähimmäisturva ja se asettaa myyjälle vastuun myymästään pennusta. Myyjällä on tiedonantovelvollisuus pennusta. Myyjän tulee jo alustavasti kertoa ostajalle kaikki, mitä ostopäätöksen kannalta tärkeitä asioita hän tietää. Jos koira poikkeaa

myyjän kertomasta, on siinä virhe. Kauppaa tehtäessä ei aina ole asetettu minkäänlaisia erityisehtoja. Myytävän pennun tulee lain mukaan soveltua sellaiseen käyttötarkoitukseen, johon sitä yleensä käytetään. Myyjän tiedonantovelvollisuus on sitä laajempi, mitä suurempi merkitys tiedoilla voi olla koiran käyttötarkoituksen kannalta, esimerkkinä jalostuskäyttö. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 128-129.)

Ostajalle on syytä kertoa rodussa esiintyvistä vioista ja sairauksista, jotta hän osaa suhtautua kyseisen koiran riskeihin ja vikoihin sekä koko rodun tilanteeseen. Eläinlääkärintodistus kertoo koiran sen hetkisen kunnan, mutta eläinlääkärit eivät edes väitä voivansa nähdä pennun lävitse. Eläinlääkäri ei välttämättä havaitse, mitä virhegenejä koira kantaa perimässään. Eläinlääkärintodistusta ei voida pitää vakuutuksena siitä, ettei pennulla tule olemaan perinnöllisiä sairauksia. Ostajaa ei ole tarkoitus hukuttaa paperitulvaan. Sellainen luettelo, johon on koottu kaikki koirissa todetut perinnölliset sairaudet tai viittaukset kaikkiin nimetyissä koirakirjoissa esitellyt sairaudet ovat asiallisesti merkityksettömiä, koska ne eivät anna konkreettista tietoa juuri käsillä olevaan kauppaan liittyvistä riskeistä. Yksi tärkeä tietopaketti on pennun kirjalliset pennun hoito-ohjeet. Koska perinnöllisten sairauksien esiintulo johtuu usein hoito- ja ruokintavirheistä, kasvattajan on syytä kyetä tarvittaessa osoittamaan antaneensa kaupan yhteydessä ostajalle sellaiset ohjeet, jotka ovat koiran hoidon ja pidon kannalta tarpeellisia. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 128-130.)

Ostajan ja myyjän on syytä kirjata kauppatilanteessa kauppasopimukseen puheeksi tulleet asiat. On lähes mahdotonta yrittää näyttää toteen suullisiksi jääneitä lupauksia ellei todistajia ole ollut useampi läsnä. Kirjallinen sopimus on suositeltavin muoto. Monesti sekarotuisen koiran ostamisessa ei tehdä kirjallista sopimusta. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 128-130.)

Koirassa on mahdollista ilmetä myös virhe. Koiran odotetaan olevan kaikin puolin terve ja elinkelpoinen. Pentukoirasta voi kehittyä kuitenkin viallinen aikuinen. Koirassa voi olla jokin perinnöllinen sairaus, joka myöhemmin aiheuttaa koiralle sairauden taikka vian. On lisäksi harkittava voiko koirassa olla mahdollinen virhe. Lisäksi on huomioitava myyjän vastuu virheestä ja paljonko vaaditaan korvattavaksi ja miten korvaus suoritetaan. Ostajan oikeus on päättää korvausmuodon valinnasta. Virhetilanteissa ei aina tule palautettua koko koiran kauppasummaa taikka puoliakaan siitä. Korvausvastuu on hyvä olla olemassa ja korvauksena maksetaan hinnan alennusta. Kauppahinta on suurin mahdollinen hinnanalennus. Ostajalla on oikeus tietyissä tilanteissa purkaa kauppa. Myyjällä on aina oikeus korjata virhe. Korvauksena voidaan pitää myös uutta koiraa, mutta ostajan ei ole pakko hyväksyä sitä korvaukseksi.

Virheen aiheuttamista kuluista voi joutua maksamaan vahingonkorvausta. Tällaisia kuluja ovat esimerkiksi eläinlääkärinkulut. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 149-150.)

Virheen suuruudesta riippuu myös hyvityksen suuruus. Virhe voi alentaa koiran arvoa ja se voi haitata sen omaa tilaa. Myös virhe voi haitata koiran käyttämistä aiottuun tarkoitukseen. Kaikki perinnölliset virheet myös huomioidaan. Niistä katsotaan koiran terveenä ollut ajanjakso ennen kuin koirassa ilmeni virhettä. Varsinkin perinnölliset viat voivat ilmetä vuosien kuluessa. Virhe on ollut tällöin koirassa jo kaupantekohetkellä. Kasvattaja on vastuussa virheestä, jos ostajalla on ollut koirasta käyttöhyötyä jo useamman vuoden ajan. Koiran kasvattaja ei kuitenkaan enää ole korvausvelvollinen. Normaalisti virheeksi katsotaan koiran vääränlainen väritys, lonkkavika tai jokin muu sairaus. Virheen määrittely ei aina ole yksinkertaista varsinkin virheen oikeudellinen määrittely. Korvauksena voidaan pitää puolta koiran alkuperäisestä hinnasta. Monesti ostajalla on ollut koira jo monen vuoden ajan ja koko koiran alkuperäishintaa ei makseta. Ostajalla oli ollut koirasta jo käyttöhyötyä. Virheistä puhuttaessa on olennaisinta tarkastella, häiritseekö virhe koiran päivittäistä elämää. Koiran päätarkoitus on kuitenkin useimmiten olla omistajansa ilona ja seurana. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 151-153.)

Koiran kasvattajan oikeus on oikeus koirasta/koirista saatavaan kauppahintaan. Tämä turvataan usein omistuksenpidätys ehdolla kauppasopimuksessa. Tällöin omistusoikeus kuuluu myyjälle, kunnes kauppahinta on kokonaan maksettu. Pentua ei tule luovuttaa ostajalle ennen kuin ostaja on maksanut sen kokonaan. Mikäli ostaja ei ilmesty sovittuna aikana pentua noutamaan tai tarjoaa tällöin vain osaa kauppahinnasta, kasvattaja voi purkaa kaupan ja myydä pennun toiselle. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 105.)

Kauppa voi jäädä toisinaan syntymättä erinäisistä ostajaan liittyvistä syistä. Kasvattajalle jää tällöin varausmaksu eli käsiraha. Ostaja on rikkonut sopimusta tulematta paikalle ja käsiraha toimii tällöin vahingonkorvauksena. Huomioon on otettava se, että varausmaksu olisi kohtuullinen. Kohtuullisena varausmaksuna voidaan pitää yleensä 10-15% kauppahinnasta. Sopimuksen koiran kaupasta voidaan katsoa syntyneen silloin, kun tahdonilmaisu on molemmin puolinen tyyliin: ostaja: "Minä haluan ostaa tämän pennun" myyjä "Minä myyn sinulle tämän pennun". Kasvattaja voi tulla perimään maksua pennun hoidosta ja ruokinnasta, jos ollaan erikseen sovittu pennun luovuttamisesta tavanomaista luovutusikää myöhemmäksi. Kuitenkaan ennen luovutusikää aiheutuneista hoitokuluista ei peritä maksua, koska nämä kulut olisivat syntyneet joka tapauksessa. Kirjallisen sopimuksen merkitys on olematon sil-

loin, kun asiat sujuvat hyvin ja uskomattoman tärkeä silloin, kun asiat mutkistuvat. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 103.)

4 LAHJA

Oikeudellisesti lahjaa ei pidetä sopimuksena. Lahja on yksipuolinen oikeustoimi. Lahja määritellään yksipuoliseksi ja vastikkeettomaksi. Lahjan saajan ei välttämättä tarvitse ottaa lahjaa vastaan ellei tämä sitä halua. Lahjan saajaa ei voida pakottaa ottamaan lahjaa vastaan. Koiran omistajalla on lahjoittamisvalta. Koiraa ei voida lahjoittaa, jos se ei ole omistajan omistuksessa. Koiran oikealla omistajalla on oikeus saada koira takaisin, vaikka lahjanantaja luuli omistavansa koiran antaessaan lahjan lahjansaajalle. On eräitä tapauksia, joissa maksetaan lunastusta lahjan saajalle koiran poisottamisen vuoksi. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 159.)

4.1 Lahjalupauksen määrittely ja peruuttaminen

Lahjalupausta pidetään oikeudellisena toimena, joka edellyttää sekä sen antajalta että vastaanottajalta oikeustoimikelpoisuutta eli oikeudellista toimintakykyä. Lahjalupauksen antaminen on vapaaehtoinen toimi, mutta lupaus synnyttää oikeudellisen velvollisuuden lahjan antamiseen. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 160.)

Lahjalupauksen saajalla on oikeus vaatia myöhemmin lupauksen täyttämistä, jos hän ei torju lupaus. Lupauksen antajan tulee pitää sanansa. Jos lupauksen antaja rikkoo sopimusta on kyseessä sopimusrikkomus. Lahjan täyttymistä voi lupauksensaaja myöhemmin vaatia oikeudessa, jos lupauksen antaja ei ryhdykään lahjoitustoimeen. Lupauksensaajalla on oikeus vuotuisen viivästyskorkoon. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 161.)

Koiraa koskeva lahjanlupaus sitoo, jos se on tehty kirjallisena asiakirjana. Kun kirjallinen lahjanlupaus on tullut lahjan saajan tietoon ja lahjan saaja on ymmärtänyt sen sisällön, on lupaus tällöin sitova. Julkisesti annettu suullinen lahjanlupaus on sitova. Suullinen lupaus on sitova, jos se on tehty julkisesti ja tarkoitettu tulemaan kuulijajoukon eli yleisön tietoon. Tämä on voitu antaa yleisessä kokouksessa, jossa on monta osapuolta läsnä taikka sanomalehdessä julkaistu lupaus. Suullinen lupaus ei sido oikeudellisesti, jos se on tehty kahden kesken ja vaikka se olisi annettu ”kunniasanalla”. Tällöin tulevat kyseeseen vain sosiaaliset seuraamukset, kuten luottamuksen menetys. Lupaus lahjasta on siis annettava asiakirjassa, jotta se olisi antajaansa sitova. Se voidaan antaa esimerkiksi velkakirjassa, johon on merkittävä velan määrä ja lupauksen antajan allekirjoitus. Todistajia tai päiväyksiä ei tarvita. Asiakirjasta tulee käy-

dä ilmi lupauksen saaja, lahjoitettava omaisuus sekä lupauksen antaja. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 160-161.)

Kirjallisen lahjanlupauksen vaatimuksesta on joitakin poikkeuksia. Merkitystä ei ole sillä, kuinka moni on lukenut lehti-ilmoituksen tai kuinka moni kokouksessa olleista kuuli lupauksen, jos ilmoitus oli tarkoitettu tulevaksi yleisön tietoon. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 160-161.)

Lahjanlupaus voidaan myös peruuttaa. Yleensä koiraa lahjoitettaessa on kyseessä joku hyvin läheinen henkilö. Esimerkiksi sama perheenjäsen. Luottamus on molemmin puolinen sekä lahjan antajalla että lahjan saajalla. Lahja voidaan tietyissä tapauksissa myös peruuttaa vaikka sitova lahjanlupaus olisi jo annettu, mutta koiraa ei ole tällöin vielä luovutettu saajalle. Peruutus tapahtuu vain siinä tapauksessa, jossa *lahjan saaja tekee sitovan lahjalupauksen antajalle huomatavaa vääryyttä* tai *antajan varallisuusolot ovat huonontuneet*. Ensimmäisessä tapauksessa peruutuksesta on ilmoitettava viimeistään vuoden kuluessa siitä, kun tästä teosta tuli tieto lahjalupauksen antajalle. Viime kädessä oikeus tekee päätöksen, sillä kyseessä voi olla lievä tai pahimassa tapauksessa törkeä eläinsuojelurikos. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 163.)

5 SIJOITUS

Sijoitussopimuksella tarkoitetaan koiran kauppaa lykkäävin ehdoin. Luovuttaja (yleensä koiran kasvattaja) ja vastaanottaja (ostaja) tekevät sopimuksen koiran sijoittamisesta. Sijoituksessa koiran jalostusoikeus jää luovuttajalle ja koiran hallintaoikeus vastaanottajalle, kunnes sijoitussopimus raukeaa joko määräaikaan tai sopimuksen täyttymiseen (käytännössä yleensä nartun yhteen pentueeseen tai uroksen muutamaan astumiseen). Kaikista varminta on tehdä sopimus valmiilla Suomen Kennelliiton sopimus pohjalla. Sopimuksessa sovitaan yleisiä koiranpitoon liittyviä sääntöjä, joita molemmat osapuolet sitoutuvat noudattamaan. Näiden lisäksi sovitaan, kumman luona narttu synnyttää sijoituspentueensa ja kenellä on näyttely-, koe- ja kilpailuoikeus koiraan sijoitusaikana. Lisäksi sovitaan kumpi osapuoli ottaa koiralle vakuutuksen ja mikä on se ikäraja, jolloin narttu viimeistään siirtyy haltijan omistukseen, jollei kasvattaja ole teettänyt sillä sijoitussopimuksessa määriteltyä pentuetta. Vastaanottajalla on velvollisuus ilmoittaa nartun kiiman alkamisesta ja terveyteen liittyvistä asioista. Luovuttaja maksaa kaikki jalostukseen ja pennuttamiseen liittyvät kulut (jalostustarkastukset, lisäruoka ja -madotukset) ja vastaanottaja normaalit koiranpitoon liittyvät kulut (ruoka, rokotukset, koiraverot). Yleensä tapana on, että narttu sijoitetaan yhtä pentuetta vastaan ja tällöin puhutaan sijoitusnartusta. Myös uros voidaan sijoittaa. Suomen Kennelliitolla ei kuitenkaan ole olemassa valmista sopimuskaavaketta urokselle. Ehdot ovat kuitenkin hieman erilaiset iän ja astumisten määrän suhteen. Sijoituskoiran ottajan ja kasvattajan välinen yhteistyö voi kestää usean vuoden ajan. Sijoituskoiran kasvattajalla ja ostajalla on molemmilla yhteiset intressit – sijoituskoiran hyvä hoito, esilläolo kennelmaailmassa ja sen tuleva panos rodunjalostuksessa.

Sijoitussopimus on sopimusinstrumentti, jolla kasvattaja pitää jalostukseen käytettävän koiramäärän mahdollisimman laajana. Kasvattajalla on myös mahdollisuus näin säilyttää käyttömahdollisuus yksilöön, jota pitää kaikkein soveltuvimpana tuotantovälineenä, kun jalostusoikeus pysyy toistaiseksi kasvattajalla. Koiran tullessa täysikasvuiseksi kasvattaja voi käyttää sitä jalostukseen, mikäli hän katsoo koiran kehittyneen odotusten mukaisesti (Ojala & Jaakonsaari 1999, 167.)

5.1 Sijoitusehdot

Omistusoikeus

Koiran omistusoikeus ja jalostusoikeus jäävät luovuttajalle määräajaksi. Nämä oikeudet siirtyvät vastaanottajalle vasta, kun sopimuksen ehdot ovat täyttyneet. Koiran hallintaoikeus siirtyy vastaanottajalle.

Näytteilleasettamis-, koe- ja kilpailuoikeus

Luovuttaja voi pidättää itsellään koiran näytteilleasettamisoikeuden, koeoikeuden ja kilpailuoikeuden. Osapuolet sopivat tarkemmin esim. valmennus ja osallistumiskerroista. Luovuttaja ilmoittaa vastaanottajalle viimeistään 30 päivää ennen, milloin hän aikoo viedä koiran näyttelyyn, kokeeseen tai kilpailuun. Tämä rajoittaa hieman luovutuksensaajan vapaata käyttöoikeutta.

Jalostusoikeuden käyttö

Omistusoikeus siirtyy vastaanottajalle, kun narttu on synnyttänyt yhden pentueen. Luovuttajalla on oikeus päättää, millä uroksella narttu astutetaan, ja rekisteröidä pentue omiin nimiinsä. Omistusoikeus siirtyy kuitenkin vastaanottajalle, vaikka narttu ei olekaan saanut pentuja, kun narttu täyttää 3 tai 4 vuotta.

Vakuusmaksu

Sijoitusehtosopimuksessa sovitaan myös koiran vakuusmaksusta eli tätä voidaan pitää yhtenä suoritusvelvollisuutena. Luovutuksensaajan ei välttämättä tarvitse maksaa vakuusmaksua. Kasvattajalla on oikeus periä vakuusmaksu, joka on enintään puolet koiran kauppahinnasta. Tämä maksu palautuu kun sijoitussopimus on täytetty - viimeistään kaksi kuukautta pentujen syntymästä. Jos pennusta ei kasva jalostuskelposta yksilöä tai jalostusoikeus jää käyttämättä, vakuusmaksu jää luovuttajalle koiran kauppahintana.

Ilmoitusvelvollisuus

Vastaanottajan keskeinen velvollisuus ja kasvattajan velvollisuus ilmoittaa astutuksesta. Vastaanottaja ilmoittaa luovuttajalle nartun juoksuaajoista viimeistään toisena päivänä niiden alkamisesta. Luovuttaja ilmoittaa vastaanottajalle hyvissä ajoin, milloin hän aikoo astuttaa nartun.

Pentujen hoito

Narttu voi synnyttää joko luovuttajan tai vastaanottajan luona. Jos narttu synnyttää vastaanottajan luona, tällä on oikeus saada luovuttajalta korvaus kuluistaan.

Nartun luovutus astutusta ja synnytystä varten

Jos narttu synnyttää luovuttajan luona, osapuolet lisäävät tähän sopimukseen *lisäehdon* siitä, kuinka pitkän ajan narttu on luovuttajan hallinnassa

- astutusta varten, kuitenkin korkeintaan kaksi viikkoa, ja
- pentueen hoitamista varten, kuitenkin korkeintaan kolme viikkoa ennen synnytystä ja kahdeksan viikkoa synnytyksen jälkeen.

Jos narttu synnyttää vastaanottajan luona, luovuttaja saa noutaa pentueen aikaisintaan silloin, kun se täyttää viisi viikkoa. Luovuttajan on noudettava pentue viimeistään silloin, kun se täyttää seitsemän viikkoa.

Kulujen jako

Luovuttaja vastaa koiran jalostuskäytön aiheuttamista kuluista (mm. rodunomaisten terveystarkastusten aiheuttamat kulut, astutusmaksu ja nartun lisäruokinta odotus- ja imetysaikana) sekä näyttely-, koe- ja kilpailukuluista (mm. ilmoittautumismaksut, matka- ja trimmauskulut), jos hän on pidättänyt itsellään nämä oikeudet. Vastaanottaja vastaa koiran tavanmukaisesta hoidosta aiheutuneista kuluista (mm. ruokinta ja sairauskulut) sekä koiraverosta. Muista kuin jalostuskäytön aiheuttamista tai koiran tavanmukaiseen hoitoon kuuluvista eläinlääkärikuluista osapuolet vastaavat puoliksi omistusoikeuden siirtymiseen asti.

Vahingonvastuu

Jos koira kuolee tai vahingoittuu, ja se johtuu jomman kumman osapuolen tuottamuksesta tai tahallisuudesta, toisella osapuolella on oikeus vahingonkorvaukseen.

Koiran vakuuttaminen

Koira voidaan vakuuttaa. Osapuolet ovat sopineet, että koiran vakuuttamisen ja vakuutusmaksut hoitaa omistusoikeuden siirtymiseen asti joko koiran vastaanottaja tai luovuttaja. Mahdollisen vahingon sattuessa maksettava korvaus suoritetaan vakuutuksen ottajalle, ellei korvauksen jaosta ole lisäehdoissa muuta sovittu.

Luovuttajan oikeus purkaa sopimus

Kasvattajalla on oikeus purkaa sijoitussopimus ja saada koira takaisin vakuusmaksua palauttamatta, jos vastaanottaja rikkoo sopimusta ja toimii eläinsuojeluasetusten vastaisesti. Luovuttaja voi saada koiransa takaisin vakuusmaksun palauttamalla, jos vastaanottaja on sopimuksesta poiketen hoitanut koiraa huonosti ja näin ollen heikentänyt koiran mahdollisuuksia jalostuskäyttöön (esim. ruokinta). Kumminkaan koira ei voida palauttaa luovuttajalle ilman vastaanottajan suostumusta, mutta luovuttaja voi käyttää viranomaisten apua oikeuksiensa toteuttamiseen jos vastaanottaja ei luovuta koira vapaaehtoisesti.

Koiran takaisin saaminen

Luovuttajalla ei ole oikeutta ottaa itse koira takaisin ilman vastaanottajan suostumusta. Jos vastaanottaja ei luovuta koira vapaaehtoisesti, luovuttajan on turvauduttava viranomaisen apuun oikeuksiensa toteuttamiseksi.

Vastaajan oikeus purkaa sopimus

Jos vastaanottaja haluaa purkaa sopimuksen ja luopua koirasta, koira palautetaan luovuttajalle ja vakuusmaksu jää luovuttajalle. Osapuolet voivat milloin tahansa sopia siitä, että vastaanottaja lunastaa omistusoikeuden kokonaan luovuttajalta maksamalla vakuusmaksun ja pennun hinnan erotuksen.

Siirtokiello

Osapuolilla ei ole oikeutta siirtää tämän sopimuksen mukaisia oikeuksiaan kolmannelle osapuolelle.

Rekisteritodistus

Luovuttajalla on oikeus pitää koiran rekisteritodistus hallussaan, kunnes omistusoikeus on siirtynyt kokonaan vastaanottajalle. Omistusoikeuden siirryttyä hän luovuttaa rekisteritodistuksen vastaanottajalle viipymättä ja ilman eri maksua.

Lisäehdot

Osapuolet voivat sopia lisäehdoista tai muuttaa edellä olevia ehtoja, jos se esim. koiran iän tai huomattavan arvon vuoksi on tarkoituksenmukaista. Lisäehdot on syytä tehdä kirjallisesti. Lisäehdoissa ei saa kuitenkaan asettaa vaatimuksia sijoituspentujen lukumäärän, värin tai sukupuolen suhteen. Lisäehdot eivät saa muodostua kohtuuttomiksi.

6 JALOSTUS JA KASVATUS

Alun perin koirarodun muodosti ryhmä koiria, joilla oli tietty käyttötarkoitus. Koirat ovat toimineet apuna metsästyksessä, paimentaneet muita kotieläimiä ja suojelleet omistajaansa. Aiemmin koiria on arvostettu ensisijaisesti niiden käyttöominaisuuksien takia, eikä ulkonäköön ole kiinnitetty erityistä huomiota. Sukua ovat päässeet jatkamaan vain ne yksilöt, jotka ovat toimineet käyttötarkoituksessaan parhaiten. Jalostusta ohjasivat ihmisen tarpeet ja valinta suosi parhaiten tarkoituksensa täyttäviä koiria, jotka olivat sekä fyysisesti että psyykkisesti terveitä. Kasvattajien tavoitteena jalostuksessa onkin terveen, rodunomaisen ja hyväluontoisen yksilön aikaansaaminen. Jalostuksen kautta tietyille alueille alkoi kehittyä omanlaisiaan, eristyneitä ja yhtenäisempiä koirapopulaatioita, joita voidaan jo kutsua roduiksi. Uusia rotuja syntyy jatkuvasti ja vanhoja kuolee ajoittain. On mahdotonta, että joku rotu jäisi paikoilleen, sillä koirien geneettinen muuntautuminen jatkuu jatkamistaan eli se ei tule pysähtymään tai lakkaamaan. On tiedostettava, että koirarodut ovat ihmisten tekemiä. Rotuja ei pidä sekoittaa lajeihin tai edes alalajeihin, jotka syntyvät luonnossa luonnollisen valinnan seurauksena. Koirarodut ovat vain epävakaita ihmisen luomia muunnelmia, jotka eivät säilyisi luonnossa muuttumattomina ilman ihmisen puuttumista. Rotujen tärkeä ominaisuus on se, että ne on luotu kasvattajien toimesta. Koirarodun alkuperä ja kohtalo on sen kasvattajien käsissä, ensiksi, viimeiseksi ja aina. Kasvattajan tulee toimia hyvän kenneltävän mukaisesti. Kasvattaja on aina vastuussa kasvattamistaan pennuista.

Tiettyjä piirteitä jalostamalla on saatu aikaan hyvinkin erinäköisiä ja -kokoisia koiria. Koirilla on erilaisia korvia, häntiä ja kuonoja.

Sekarotuiset koirat taas ovat kahden tai useamman rodun risteytyksiä. Sekarotuisen pennun ulkonäköä, luonnetta ja käyttäytymistä ei voi ennustaa yhtä varmasti kuin puhdasrotuisen pennun. Sekarotuisien koirien on todettu pysyvän terveempinä ja elinvoimaisimpina, mitä puhdasrotuisen koiran.

6.1 Koiran jalostus

Yleisesti jalostuksella tarkoitetaan puhdasrotuisten yksilöiden eli koirien kasvattamista ja tähän liittyen rekisteröimistä. Suomen Kennelliiton tavoitteena on puhdasrotuisten koirien pi-

täminen ja jalostuksen edistäminen. Jalostuksen yleisimpiä, kaikkiin koirarotuihin koskevat linjaukset määrittelee Suomen Kennelliitto. Yksittäisten rotujen jalostuksellinen vastuu kuuluu rotujärjestöille, johon kuuluvat yksittäiset kasvattajat. Kasvatuksen perusta on rotutietoisuus. Omat ominaispiirteet kuuluvat kullekin koirayksilölle. Sekarotuiset paperittomat koirat eli rekisteröimättömät rotukoirat eivät kuulu käytännössä varsinaisen jalostustoiminnan piiriin. Suomen Kennelliitto on laatinut jalostuksen tavoiteohjelman (JTO), joka antaa yleistä tietoa koirarodun tilanteesta ja jalostuksesta. (Suomen Kennelliitto 2011.)

Rotutietoisuuteen kuuluvat:

- rodun alkuperäinen käyttötarkoitus
- rodun toiminnallisuus (perustuu alkuperäiseen käyttötarkoitukseen)
- koiran anatomian perusteet
- rotumääritelmä (määrittää mm. mittasuhteet kuten korkeuden suhde pituuteen)
- rotutyypilliset anatomiset yksityiskohdat
- liikkeet
- koiran luonne

6.2 Koiranjalostuksen keskeiset tavoitteet

1. Rodun geneettisen monimuotoisuuden turvaaminen, monessa rodussa jalostuspohja on jo riskialttiin suppea.
2. Rodunomaisen ja yhteiskuntakelpoisen luonteen säilyttäminen, käyttöominaisuuksien kehittäminen.
3. Koiran elämän ja sen pidon ja käytön kannalta vakavimpien perinnöllisten sairauksien ja vikojen vähentäminen ja niiden leviämisen ehkäiseminen.
4. Rotutyypillisen ulkomuodon säilyttäminen ilman turhaa liioittelua.

Jalostustoiminnassa pitää huomioida erityisesti eläinsuojelulain 8 § ja eläinsuojeluasetuksen 24 § sekä Euroopan neuvoston lemmikkieläinten jalostusta koskeva päätöslauselma.

Rotujärjestöt ja niiden alaiset rotua harrastavat yhdistykset vastaavat omien rotujensa jalostuksesta ja jalostusta koskevista tarkemmista ohjeista.

Kennelliitto antaa yleistä jalostukseen liittyvää informaatiota ja ylläpitää jalostustietokantaa. Kennelliitto järjestää kurseja rotuyhdistysten jalostusneuvojille.

Eläinsuojelulliset näkökohdat ja eläinten terveys on otettava huomioon eläinjalostuksessa. Eläinsuojelulaki määrittelee myös sellaisten eläinjalostusmenettelyjen käyttämisen, josta voi aiheutua eläimelle kärsimystä on kiellettyä. Tämä koskee myös eläimen terveyttä ja hyvinvointia. (Suomen Kennelliitto 2011.)

6.3 Koiran astutus ja astutussopimus

Yksinkertaisesti sanottuna jalostuksessa on kyse koiran lisääntymisestä. Nartun omistajan tulee ilmoittaa uroksen omistajalle, milloin juoksu on alkanut. Näin osapuolet voivat määrittellä astutuksen ajankohdan. Seuraava vaihe on astutussopimuksen tekeminen. Astutussopimus on Kennelliiton laatima. Astutussopimuksen on syytä olla kirjallinen sopimus. Siihen tulee merkinnät uroksen ja nartun tiedoista. Astutusmaksun suuruus tulee kirjata sopimukseen sekä se, milloin summa tulee suorittaa uroksen omistajalle. Astutusmaksussa on olemassa kaksi eri vaihtoehtoa. Astutusmaksu voidaan maksaa heti tai hieman myöhemmin. Toinen vaihtoehto on suorittaa astutusmaksu osissa. Astutusmaksu tulee suorittaa viimeistään pentujen syntymän jälkeen. Astutussopimusta tehtäessä kummatkin osapuolet sopivat yhdessä koiran/koirien kuljettamisesta sekä mahdollisista kuluista. Lisäksi tulee ottaa huomioon, jos koira jää joksikin aikaa hoitoon. Tällöin tulee sopia koiran ylläpitoon liittyvistä seikoista sekä hoitokuluista. Kaikki eivät välttämättä suorita maksua, vaan antavat pennun astutusmaksuksi astutuksesta. Yleensä myös uroksen omistaja saa valita pennun ensimmäisenä. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 190-191.)

Astutussopimus on kahdenvälinen sopimus. Sopimukseen tulee merkinnät astutuksesta ja pennutuksen yleisistä menettelytavoista. Uroksen omistajan tulee kertoa mahdollisista uroksen sairauksista ja virheistä ja siitä onko lähisuvussa muilla koirilla havaittu mitään. Näillä voi olla jalostuksellista merkitystä. Kun koiranpentut ovat syntyneet tulee nartun omistajan lähettää uroksen omistajalle pentuilmoitus allekirjoittamista varten. Ilman tätä pentue ilmoituskaavaketta ei Kennelliitto tule rekisteröimään pentuetta. Astutussopimuksen voi laatia myös itse. Kuitenkin on syytä lukea sopimus huolella ennen kuin allekirjoittaa sopimuksen. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 190-191.)

7 REKISTERÖINTI

Suomen Kennelliitto pitää Suomen Koirarekisteriä (FIN-rekisteri) ja tämän lisäksi erikoisrekisteriä (ER-rekisteri) niistä koirista, jotka eivät täytä FIN-rekisteriehtoja. Suomen koirarekisteri on ainoastaan puhdasrotuisten koirien rekisteri. Fédération Cynologique Internationale (F.C.I) on jakanut koirarodut koiran rakenteen ja käyttötavan perusteella tiettyihin roturyhmiin. F.C.I on kansainvälinen koiranjalostusliitto. Sen tavoitteena on tukea puhdasrotuisten koirien jalostusta ja käyttöä sekä edistää kansainvälistä koirayhteistyötä. Suomen Kennelliitto rekisteröi pentueen, mikäli se on syntynyt Suomessa ja kasvattajalla on Suomessa vakinainen asuinpaikka ja pentueen vanhemmat täyttävät rekisteröintiehdot. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 193.)

Tuontikoira rekisteröitäessä vaaditaan Kennelliiton hyväksymän kennelkeskusjärjestön antama rekisteritodistus. Viranomaiset antavat tuontikoirien maahantuontiin liittyvät rekisteröintimääräykset. Kenneljärjestön on oltava FCI:n sekä Kennelliiton tunnustama. Erillistä vientä varten on useimmissa maissa annettu polveutumistodistus, kuten Export Pedigree. (Suomen Kennelliitto 2011.)

7.1 Pentueen rekisteröinnin ehdot

Suomessa syntynyt pentue rekisteröidään aina Suomen Kennelliiton rekisteriin. Pentujen vanhempien tulee olla samanrotuisia, jotta nämä voidaan rekisteröidä. Jos eri rotuja on risteytetty, täytyy risteytyksen olla Kennelliiton hyväksymä. Koko pentue rekisteröidään aina samanaikaisesti, kasvattajan allekirjoittaman ja täyttämän pentuilmoituksen perusteella. Liitteenä tulee olla uroksen omistajan/jalostusoikeuden haltijan allekirjoittama astutustodistus. Uroksen omistaja vahvistaa allekirjoituksellaan, että kyseinen uros on astunut pentueilmoituksessa mainitun nartun ja uros täyttää pentueen rekisteröinnille asetettavat vaatimukset. Internetin kautta on mahdollista tehdä pentuilmoitus. Tarkemmat ohjeet pentuilmoituksen tekemisestä löytyvät Kennelliiton sivuilta. (Koirarekisteriohje 2010 a.)

7.2 Rekisteritodistus ja omistajamerkintä

Rekisteritodistus voidaan kirjoittaa joko suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Rekisteritodistukseen tulee merkinnät koiran rodusta, sukupuolesta, nimestä, kennelimestä, rekisterinumerosta, kasvattajasta, syntymäajasta, koiran sukutaulusta sekä koiran tunnistusmerkintänumerosta. Lisäksi rekisteritodistukseen voidaan merkitä koiran väri, karvanlaatu, mahdollinen koko tai kokomuunnos sekä tieto synnyntäisestä töpöhännästä tai hännän pituudesta. (Kennelliitto 2010 a.)

Suomessa rekisteröidylle koiralle voidaan merkitä korkeintaan kolme omistajaa Kennelliiton omistajarekisteriin. Omistajaksi merkitään kirjallisen ilmoituksen perusteella. Ensimmäinen omistajasta tehtävä merkintä on maksuton. Koiran omistajan tiedot tallennetaan Kennelliiton omistajarekisteriin ja omistajalle toimitetaan erillinen omistajatodistus, johon liittyy omistajanmuutuskortti. Jos koiralla on useampi omistaja, tulee heidän kaikkien allekirjoittaa omistajanmuutosilmoitus. (Kennelliitto 2010 a.)

7.3 Maksu ja PEVISA

Pentueen rekisteröintimaksuun vaikuttavat Suomen Kennelliiton jäsenyys, rotujärjestön jäsenyys, kennelnimi sekä kasvattajasitoumus. Omistajailmoituksessa ensimmäinen merkintä koiran haltijasta on aina maksuton. Omistajan muutoksesta peritään aina maksu. Koiran rekisteröinnistä peritään maksuluokituksen mukainen maksu, joka on Kennelliiton hyväksymä. Rekisteröintimaksu on kaksinkertainen, jos pentue on täyttänyt kuusi kuukautta ilmoituksen saapuessa Kennelliittoon. Jos haluaa kadonneen rekisteritodistuksen tilalle pyytää jäljennöksen, se on maksullinen. Jokaisesta rekisteritietojen korjaamisesta peritään rekisteröintimaksuluokan mukainen maksu, koska se sitten, koiran nimen muutosta, syntymäaikaa, sukupuolta, vanhempien tietoja taikka pentueen lukumäärää. Muutosta varten rekisteritodistus tulee toimittaa Suomen Kennelliittoon. Kaikissa Suomen Kennelliiton merkinnöissä noudatetaan myös PEVISA-määräyksiä, jossa on rotukohtaisia erikoismääräyksiä. (Kennelliitto 2010 a.)

PEVISA on perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelma. Se on Suomen Kennelliiton hyväksymä ohjelma, jolla pyritään ehkäisemään koirilla esiintyviä erityisen perinnöllisiä vikoja ja sairauksia. Ohjelman tavoitteena on vähentää pääasiassa sellaisten periytyvien viko-

jen tai sairauksien leviämistä rodun kantaan, jotka alentavat koiran elinkykyä tai -toimintoja tai aiheuttavat koiran elämän laadun alenemisen. PEVISA ohjelman tarkoituksena on koirien ongelmien ennalta ehkäiseminen. Pentujen vanhempien on täytettävä asiaan kuuluvat rotukohtaiset erityisehdot, jotta pentue voidaan ilmoittaa Kennelliiton rekisteriin. Nämä ehdot määritellään kullakin rodulla tyypillisesti tavattavien vikojen ja sairauksien mukaan. (Ojala & Jaakonsaari 1999, 209-210.)

8 YHTEENVETO

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tuoda esille kaikista niistä asioista ja ongelmista, joihin jokainen koiran omistaja voi tulla joku päivä törmäämään. Joka päivä eteen tulee asioita, joiden oikeista ratkaisuista jokaisen koiran omistajan tai koirien parissa toimivan henkilön tulisi tietää. Tämä opinnäytetyö on suunnattu kaikille koira-alan harrastajille, olivatpa he sitten ihan tuiki tavallisia koiran omistajia tai ammatikseen koirien kanssa työskenteleviä. Eläimen asema oikeusjärjestyksessä on rinnastettavissa esineeseen, mutta toisin kuin yleensä omistusoikeudessa, omistajalla on erityisvelvollisuus kohdella eläintä hyvin. Suojeltavana oikeushyvinä on siis eläimen oikeus ”eläimen arvoiseen elämään”.

Onnistuin rajaamaan opinnäytetyö aiheen sopivan mittaiseksi. Rajasin työni koskien koiran asemaa lainsäädännössä, koiran pitoon, kasvatukseen, koiran kauppaan, lahjan määritelmään, sijoitukseen ja rekisteröintiin perehtyen. Olen karsinut teorian välttämättömmimpiin eli jätin opinnäytetyöstä pois muutamia seikkoja, sillä opinnäytetyöstä olisi tullut liian laaja. Esimerkkinä koiran vakuutukset, eläinpalvelut, koiran kanssa matkustaminen ulkomaille ja maahan tuonti, sekä koira kuntalaisena/kansalaisena.

Opinnäytetyön onnistumista arvioitaessa on syytä kiinnittää huomiota opinnäytetyön haasteellisuuteen. Sillä yhtenä haasteellisuutena oli löytää alan tietoa. Tähän opinnäytetyöhön onkin pyritty saamaan kaikki käyttämisen arvoinen saatavilla ollut tieto. Vaikeinta oli päättää siitä, mitä opinnäytetyöhön otetaan ja mitä jätetään sen ulkopuolelle. Aihealueen laajuushan olisi hyvinkin antanut aineksia vaikka kokonaisen kirjasarjan tekemiseen. Koiralakia käsittelevää kirjallisuutta on saatavilla aika niukasti eikä tutkimusmateriaalia juurikaan ole. Yritin poimia omia ja muiden koiran omistajien kokemuksia opinnäytetyöhön. Olen myös oppinut paljon uutta tietoa koiran ja omistajan oikeuksista. Perheessä on ollut rekisteröityjä sekä rekisteröimättömiä koiria. Joten olen päässyt tutustumaan myös koirien kauppasopimuksiin.

Opinnäytetyön aihe on ajankohtainen. Itse koin aiheen erittäin haastavana ja mielenkiintoisena. Mielestäni onnistuin saavuttamaan työlleni asettamat rajoitteet. Pyrin luomaan työstäni helppolukuisen ja ymmärrettävän. Tavoitteenani oli myös auttaa itseäni ymmärtämään työtäni ja sisäistämään se paremmin. Tässä tavoitteessani olen mielestäni onnistunut. Sain koottua

työhöni koiranomistajan perusperiaatteita, joiden avulla asiasta tietämätön saa hyvän käsityksen työn sisällöstä ja koiran omistajan velvollisuuksista.

LÄHTEET

KIRJALLISUUS

Ojala, A. & Jaakonsaari, T. 1999. Koiralakikirja. Koiranomistajan oikeudet ja velvollisuudet. Oy Edita Ab.

Suojanen, K. & Savolainen, H. & Vanhanen, P. 2006. Opi Oikeutta. Tradenomin käsikirja. Gummerus Kirjapaino Oy.

INTERNET-LÄHTEET

Irtaimen kauppa: Tavarán luovutuksen viivästyminen. Saatavilla:

<http://www.laki24.fi/irom-irtaimenkauppa-irtaimenkauppa.html>

(Luettu 14.3.2011).

Kennelliitto a. Koirarekisteriohje 2010. Saatavilla:

<http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/5BDC7D9B-F300-49DA-99C2-2ECA30480498/0/koirarekisteriohje2010.pdf>

(Luettu 4.4.2011).

Kennelliitto b. Sopimus koiran kaupasta. Saatavilla:

http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/FDA52D9E-2366-4F7E-8195-39FEF004603D/0/kauppasopimus_2011.pdf

(Luettu 4.4.2011).

Kennelliitto c. Sopimus nartun sijoituksesta. Saatavilla:

http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/9F1DEC93-C6C2-478D-9CA2-CBF96F79BEF1/0/sijoitussopimusnarttu_2011.pdf

(Luettu 4.4.2011).

Kennelliitto d. Sopimus uroksen sijoituksesta. Saatavilla:

http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/8143E5AC-18C1-41D8-A213-8F707DE393C5/0/sijoitussopimusuros_2011.pdf

(Luettu 4.4.2011).

Kennelliitto e. Sopimus koiran astutuksesta. Saatavilla:

http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/9CD6ED92-B08E-4257-BB51-0693C9D2E21C/0/astutussopimus_2011_WEB.pdf

(Luettu 4.4.2011).

Kennelliitto f. Jalostusoikeuden (kasvattajaoikeuden) luovutusopimus. Saatavilla:

http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/860126C7-A876-4F0D-AE36-6823B22C378F/0/jalostusoikeuden_siirto_WEBtaytettava.pdf

(Luettu 4.4.2011).

Kennelliitto g. Osamaksusopimus. Saatavilla:

http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/95B72444-119A-4735-BD70-5521049FCF79/0/skl_osamaksusopimus.pdf

(Luettu 4.4.2011).

Sijoituskoira. Saatavilla: <http://www.kolumbus.fi/jan.enlund/karvatassut/sijoituskoira.htm>

(Luettu 14.3.2011).

Suomen Kennelliitto h. Saatavilla: <http://www.kennelliitto.fi/FI/etusivu.htm>

(Luettu 2.3.2011).

Sopimus koiran kaupasta

Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry:n 1.2.1995 hyväksymä.

SUOMEN KENNELLIITTO -
FINSKA KENNELKLUBBEN RY.

Koira		
Rotu	Sukupuoli ☐ Uros ☐ Narttu	Väri
Nimi	Syntymäaika	
Rekisterinumero	TM-merkintä	
Suoritetut rokotukset ☐ Raivotauti ☐ Penikkatauti ☐ Parvo ☐ Muu	Eläinlääkärin todistus ☐ Kyllä ☐ Ei	Normaalit kivekset ☐ Kyllä ☐ Ei
Koiran isä	Rekisterinumero	
Koiran emä	Rekisterinumero	

Myyjä	
Nimi	
Osoite	
Postitoimipaikka	
Puhelin	
Myyntihinta	Käsiraha
Myyntihinta suoritettu (Huom. sopimusehto 9.) ☐ Kokonaan ☐ Osittain	Myyjän pankkitilin nro
Alennettu hinta	Alennuksen syy

Ostaja	
Nimi	
Osoite	
Postitoimipaikka	
Puhelin	
Rekisteritodistus luovutettu ☐ Kyllä ☐ Ei	

Kauppaehtot

1. Luovutusikä. Pentujen tulee olla luovutettaessa vähintään 7 (seitsemän) viikon ikäisiä.

2. Rekisteritodistus. Myyjä toimittaa rekisteritodistuksen ostajalle ilman eri maksua viimeistään kahden kuukauden kuluttua siitä, kun omistusoikeus on siirtynyt ostajalle. Mikäli toinen pentueen vanhemmista on ulkomaalainen, pentueen rekisteröiminen voi kestää pidemmän ajan.

3. Viat ja sairaudet. Myyjä vakuuttaa kertoneensa tiedossaan olevista koiran vioista ja sairauksista, rodussa esiintyvistä perinnöllisistä vioista ja sairauksista, koiran perinnöllisistä taipumuksista saada niitä ja näiden seikkojen merkityksestä. Myyjä vakuuttaa antaneensa ostajalle rodunomaiset hoito- ja ruokinta-ohjeet. Myyjä vastaa antamiensa tietojen totuudenmukaisuudesta kohdassa 4. esitetyllä tavalla. Ostaja ilmoittaa tarkastaneensa koiran ja hyväksyvänsä mahdollisuuden, että koirassa voi olla myyjän kertomia perinnöllisiä ja synnynnäisiä vikoja ja sairauksia. Myyjä on kertonut seuraavista seikoista (tarvittaessa erillinen liite):

.....
.....
.....

4. Korvausvastuu. Jos koirassa ilmenee luovutuksen jälkeen sairaus tai muu olennainen vika, joka on ollut koirassa piilevänä jo luovutushetkellä, ostajalla on oikeus vaatia korvausta virheen perusteella, jos

- koiraa ei ole myyjän antamien tietojen mukainen tai
- myyjä on jättänyt kertomatta sellaisista tiedossaan olevista seikoista, joilla oli kaupan päättämisen kannalta olennainen merkitys tai
- koiraa on kauppahintaa, koiran käyttötarkoitus ja muut seikat huomioon ottaen

muuten olennaisesti huonompi kuin ostajalla oli aihetta olettaa.

Ostajan on ilmoitettava virheestä myyjälle kohtuullisessa ajassa, viimeistään kahden kuukauden kuluttua siitä, kun virhe havaittiin.

5. Sekarotuisuus. Jos koiraa poistetaan rekisteristä sekarotuisuuden tai muun syyn vuoksi, myyjä palauttaa kauppahinnan ja koiraa jää edelleen ostajan omistukseen.

6. Kivesvikaisuus. Jos uroskoira todetaan myöhemmin joko eläinlääkärin todistuksella tai myyjän itsensä toimesta kivesvikaiseksi, myyjä palauttaa kolmasosan kauppahinnasta viimeistään silloin, kun koiraa täytetään vuoden tai jos viikkoa todetaan tätä myöhemmin, 30 päivän kuluessa sen toteamisesta.

7. Napatyrä. Napatyrän ilmetessä myyjä maksaa leikkauksesta ja hoidosta aiheutuneet tarpeelliset kulut.

8. Omistuksenpidätys. Omistusoikeus säilyy myyjällä, kunnes kauppahinta on kokonaan maksettu. Myyjällä on oikeus purkaa kauppa, jos ostaja ei suorita kauppahintaa sovitulla tavalla.

9. Osamaksu. Jos koiraa myydään siten, että kauppahinta tai osa siitä maksetaan luovutuksen jälkeen, kaupasta tehdään lisäksi erillinen osamaksusopimus Suomen Kennelliiton vahvistamalla lomakkeella.

10. Lisäehdot. Osapuolet voivat sopia lisäehdoista, jotka koskevat esim. koiran käyttämistä silmä-, lonkka- tai muussa rodunomaisessa tarkastuksessa. Lisäehdot on syytä tehdä kirjallisesti. Lisäehdot eivät saa muodostua kohtuuttomiksi.

.....
.....

Sopimusehdot on luettava yhteisesti ennen allekirjoittamista. Seuraavalla sivulla ohjeita myyjälle ja ostajalle. Sopimus on tehty kahtena kappaleena, yksi kummallekin osapuolelle.

Allekirjoitukset

Aika ja paikka	
Myyjä	Ostaja
Myyjä on ☐ Suomen Kennelliiton jäsen ☐ Rotujärjestön jäsen	

Ohjeita myyjälle

1. Myydessäsi koiran muista, että Kennelliiton jäsenen tulee noudattaa oheisia kauppaehtoja, sekä Koiranomistajan ja -haltijan perussääntöä.
2. Täytä kauppasopimus huolellisesti kaikilta osin.
3. Varmistaudu, että ostaja tutustuu kauppaehtoihin ja myös ymmärtää niiden sisällön.
4. Ilmoita ostajalle tiedossasi olevat koiran virheet ja myös sen taipumukset saada rodussa esiintyviä vikoja ja sairauksia.
5. Anna ostajalle kirjalliset ruokinta-, hoito- ja rokotusohjeet. Kehota häntä osallistumaan näyttelyihin ja kokeisiin.
6. Kehota ostajaa liittymään Kennelliiton ja ao. rotujärjestön jäseneksi. Selvitä mitä etua jäsenyydestä on.

Ohjeita ostajalle

1. Koiraa hankkiessasi käytä aina apuna Kennelliiton ja ao. rotujärjestön asiantuntemusta.
2. Tutustu tarkoin oheisiin kauppaehtoihin.
3. Tutustu ohessa olevaan koiranomistajan ja haltijan perussääntöön, joka myyjän tulee ottaa huomioon kauppaa tehtäessä.
4. Ota selvää myyjältä tiedossa olevista koiran virheistä ja sen taipumuksista saada rodussa esiintyviä vikoja ja sairauksia. Katso kauppaehtojen kohta 3.
5. Pyydä myyjältä koiran ruokinta-, hoito- ja rokotusohjeet.
6. Muista, että hankkiessasi pennun se on vasta koiran alku. Siihen minkälainen koirasta aikuisena tulee, vaikuttavat perinnöllisyyden lisäksi myös ympäristötekijät.
7. Koiran omistaminen tuo myös vastuuta. Hoida koirasi hyvin ja noudata koiranpidossa lakia ja asetuksia.

Koiranomistajan ja -haltijan perussääntö

Hyväksytty Suomen Kennelliitto - Finska Kennelklubben ry:n valtuustossa 30.5.2010. Tulee voimaan 1.1.2011.

1. Suomen Kennelliiton tarkoituksena on edistää puhdasrotuisten rekisteröityjen koirien kasvattamista ja käyttöä. Lisäksi Kennelliitto edistää terveiden ja hyväluonteisten, käyttöominaisuuksiltaan, rakenteeltaan ja ulkomuodoltaan rodunomaisten koirien kasvattamista. Liitto edistää myös koirien hyvinvointia sekä koiranpidon edellytyksiä.
Kennelliiton säännöt, ohjeet ja määräykset koskevat Kennelliiton jäseniä sekä henkilöitä, jotka osallistuvat järjestäytyneeseen koiraharrastustoimintaan.
2. Koiranomistajan ja -haltijan on oltava selvillä eläinsuojelulain ja järjestyslain sekä muiden koiria koskevien lakien, asetusten ja määräysten sisällöstä.
3. Koirien on saatava riittävästi ravintoa ja huolenpitoa. Koirat on pidettävä asianmukaisissa tiloissa ja on huolehdittava, että ne saavat riittävästi liikuntaa.
4. Koiranpidosta ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa ympäristölle.
5. Koirien vikoja ja sairauksia ei saa salata ja koirien ominaisuuksista on annettava tietoa avoimesti.
6. Koirille tehtyjen terveystutkimusten tulokset ja perinnöllisiä sairauksia koskevat tiedot on luovutettava Kennelliitolle, jolla on oikeus niiden julkaisemiseen.
7. Mikäli koiralla teetetään pennut, on niiden oltava puhdasrotuisia ja koirarekisteriohjeen mukaisesti rekisteröintikelpoisia. Pentujen vanhempien on oltava rodunomaisia, terveitä ja hyväluonteisia koiria.
8. Pennut on rekisteröitävä ja tunnistusmerkittävä Kennelliiton voimassaolevan koirarekisteriohjeen mukaisesti.
9. Pennut saa luovuttaa aikaisintaan seitsemän viikon ikäisinä.
10. Sijoittaminen tarkoittaa koiran luovutusta siten, että jalostusoikeus säilyy myyjällä ja välittäminen tarkoittaa toisen henkilön kasvattamien tai omistamien koirien myyntiä tai muuta luovuttamista.
11. Pentuja myytäessä, sijoitettaessa tai välitettäessä on noudatettava tätä sääntöä ja käytettävä Kennelliiton vahvistamia lomakkeita tai laadittava kirjallinen, samansisältöinen sopimus.
12. Kennelliiton valtuuttamat henkilöt voivat opastaa ja neuvoa koirien pidossa ja hoidossa, suorittaa kenneineuvontakäyntejä sekä ottaa polveutumismäärityksiin tarvittavia näytteitä koirista.

Sopimus nartun sijoituksesta

Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry:n hallituksen hyväksymä 7.2.2008

SUOMEN KENNELLIITTO -
FINSKA KENNELKLUBBEN RY.

Koira

Rotu	Syntymäaika
Nimi	Väri
Rekisterinumero	TM-merkintä
Isä	Isän rekisterinumero
Emä	Emän rekisterinumero
Koiran arvo (summa numeroin)	€ (summa kirjaimin)

Luovuttaja

Nimi	
Osoite	
Postinumero	Toimipaikka
Puhelin	Sähköposti

Vastaanottaja

Nimi	
Osoite	
Postinumero	Toimipaikka
Puhelin	Sähköposti

Sijoitusehdot

- 1. Omistusoikeus.** Koiran hallintaoikeus kuuluu vastaanottajalle omistus- ja jalostusoikeuden jäädessä määrääjäksi luovuttajalle.
- 2. Näytteilleasettamis-, koe- ja kilpailuoikeus.** Luovuttaja pidättää itsellään näytteilleasettamisoikeuden koe- ja kilpailuoikeuden. Osapuolet sopivat tarkemmin näiden oikeuksien sisällöstä (esim. valmistus- ja osallistumiskerrat) lisäehtoissa. Luovuttaja ilmoittaa vastaanottajalle viimeistään 30 päivää ennen, milloin hän aikoo viedä koiran näyttelyyn, kokeeseen tai kilpailuun.
- 3. Jalostusoikeuden käyttö ja omistusoikeuden siirtyminen.** Omistusoikeus siirtyy vastaanottajalle, kun narttu on synnyttänyt yhden pentueen. Luovuttajalla on oikeus päättää, millä uroksella narttu astutetaan, ja rekisteröidä pentue omiin nimiinsä. Omistusoikeus siirtyy kuitenkin vastaanottajalle, vaikka narttu ei olekaan saanut pentuja, kun narttu täyttää 3 vuotta 4 vuotta.
- 4. Vakuusmaksu.** Vastaanottaja ei maksa koirasta vakuusmaksua. Vastaanottaja maksaa koirasta vakuusmaksuna _____ euroa. Vakuusmaksu on enintään puolet koiran arvosta. Luovuttaja palauttaa vakuusmaksun vastaanottajalle käytettyään koiraa sopimuksen mukaisesti jalostukseen. Maksu palautetaan viimeistään, kun pentueen syntymästä on kulunut kolme kuukautta. Jos luovuttaja ei käytä koiraa jalostukseen, vakuusmaksu jää hänelle.
- 5. Ilmoitusvelvollisuus.** Vastaanottaja ilmoittaa luovuttajalle nartun juoksuajoista viimeistään toisena päivänä niiden alkamisesta. Luovuttaja ilmoittaa vastaanottajalle hyvissä ajoin, milloin hän aikoo astuttaa nartun.
- 6. Pentueen hoito.** Narttu synnyttää luovuttajan vastaanottajan luona. Jos narttu synnyttää vastaanottajan luona, tällä on oikeus saada luovuttajalta korvauksen pentueen hoidosta aiheutuneista kuluista.
- 7. Luovutus astutusta, synnytystä ja jalostukseen liittyviä terveystutkimuksia varten.** Jos narttu synnyttää luovuttajan luona, osapuolet lisäävät tähän sopimukseen lisäehdon siitä, kuinka pitkän ajan narttu on luovuttajan hallinnassa pentueen hoitamista varten, kuitenkin korkeintaan kolme viikkoa ennen synnytystä ja kahdeksan viikkoa synnytyksen jälkeen. Jos narttu synnyttää vastaanottajan luona, luovuttaja saa nousta pentueen aikaisintaan silloin, kun se täyttää viisi viikkoa. Luovuttajan on noudettava pentue viimeistään silloin, kun se täyttää seitsemän viikkoa. Astutusta varten luovuttaja voi pitää narttua luonaan enintään 2 viikkoa. Jalostukseen liittyviä tutkimuksia varten on luovuttajalla oikeus pitää narttua luonaan korkeintaan kaksi viikkoa.
- 8. Kulujen jako.** Luovuttaja vastaa koiran jalostuskäytön aiheuttamista kuluista (mm. rodunomaisten terveystarkastusten aiheuttamat kulut, astutusmaksut ja nartun lisäruokinta odotus- ja imelysaikana). Luovuttaja vastaa myös näyttely-, koe- ja kilpailukuluista (mm. ilmoittautumismaksut, matka- ja trim-maukskulut), jos hän on pidättänyt itsellään nämä oikeudet. Vastaanottaja vastaa koiran tavanomaisesta hoidosta aiheutuneista kuluista (mm. ruokinta sekä tavanomaiset rokotus- ja sairauskulut) sekä koi-

- raiverosta. Muista sairaudenhoitokuluista osapuolet vastaavat puoleksi omistusoikeuden siirtymiseen asti, ellei osapuolten kesken ole toisin sovittu.
- 9. Vahingonvastuu.** Jos koiraa kuolee tai vahingoituu, ja se johtuu jommankumman osapuolen tuotantuksesta tai tahallisuudesta, toisella osapuolella on oikeus vahingonkorvaukseen.
- 10. Koiran vakuuttaminen kuoleman varalta.** Osapuolet ovat sopineet, että koiraa vakuutetaan kyllä ei. Vakuutusmaksu ja mahdollisen vakuutuskorvauksen jaosta on sovittava lisäehtoissa.
- 11. Luovuttajan oikeus purkaa sopimus ja koiran takaisin saaminen.** Luovuttajalla on oikeus purkaa sopimus ja saada koiraa takaisin vakuusmaksua palauttamatta, jos vastaanottaja rikkoo olennaisesti tämän sopimuksen ehtoja tai toimii eläinsuojelusääntöjen vastaisesti. Luovuttajalla ei ole oikeutta ottaa itse koiraa takaisin ilman vastaanottajan suostumusta. Jos vastaanottaja ei luovuta koiraa vapaaehtoisesti, luovuttajan on turvauduttava viranomaisen apuun oikeuksiensa toteuttamiseksi. Luovuttajalla on oikeus purkaa sopimus ja saada koiraa takaisin jäljellä olevan vakuusmaksun palauttamalla, jos hänen mahdollisuutensa käyttää koiraa sopimuksen mukaisesti jalostukseen olennaisesti heikentyvät vastaanottajan menettelyyn, esim. luovuttajan antamien hoito- ja ruokintaohjeiden olennaisen noudattamatta jättämisen vuoksi. Luovuttaja antaa vastaanottajalle koiran hoito- ja ruokintaohjeet kirjallisesti.
- 12. Vastaanottajan oikeus purkaa sopimus.** Jos vastaanottaja haluaa purkaa sopimuksen ja luopua koirasta, koiraa palautetaan luovuttajalle ja vakuusmaksu jää luovuttajalle. Osapuolet voivat milloin tahansa yhdessä sopia siitä, että vastaanottaja lunastaa omistusoikeuden kokonaan luovuttajalta maksamalla jäljellä olevan vakuusmaksun ja pennun hinnan erotuksen.
- 13. Siirtokielto.** Osapuolilla ei ole oikeutta siirtää tämän sopimuksen mukaisia oikeuksiaan kolmannelle osapuolelle.
- 14. Rekisteritodistus.** Luovuttajalla on oikeus pitää koiran rekisteritodistus hallussaan, kunnes omistusoikeus on siirtynyt kokonaan vastaanottajalle. Omistusoikeuden siirtyttyä hän luovuttaa rekisteritodistuksen vastaanottajalle viipymättä ja ilman eri maksua.
- 15. Lisäehdot.** Osapuolet voivat sopia lisäehtoja tai muuttaa edellä olevia ehtoja (mm. sopia toisesta pentueesta), jos se esim. koiran iän, rodun pentueiden pienen koon tai koiran huomattavan arvon vuoksi on tarkoituksenmukaista. Lisäehtoja ei saa muuallaan asettaa vaatimuksia pentujen lukumäärän, värin tai sukupuolen suhteen. Lisäehdot eivät saa muodostua kohtuuttomiksi. Lisäehdot on kirjattava erilliseen liitteeseen, jonka molemmat osapuolet allekirjoittavat. Osapuolet ovat sopineet lisäehtoja kyllä ei. Sopimusehdot on luettava yhteisesti ennen allekirjoittamista. Kääntöpuolella on koiranomistajan perusohje sekä ohjeita luovuttajalle ja vastaanottajalle sopimuksen-tekoa varten. Tätä sopimusta ja sen mahdollista lisäehtoa sisältävää liitettä on laadittu kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Allekirjoitukset

Aika ja paikka	
Luovuttaja	Vastaanottaja
Luovuttaja on ☐ Rotujärjestön jäsen ☐ Suomen Kennelliiton jäsen	

Suomen Kennelliitto –

Kamreerintie 8

02770 ESPOO

Puh./Tel. +358 (0)9 887 300

The Finnish Kennel Club

Ohjeita luovuttajalle

1. Luovuttaessasi koiran sijoitukseen muista, että Kennelliiton jäsenen tulee noudattaa näitä sopimusehtoja, sekä Koiranomistajan ja -haltijan perussääntöä.
2. Täytä lomake huolellisesti kaikkiin osiin.
3. Varmistaudu, että vastaanottaja tutustuu luovutusehtoihin ja ymmärtää niiden sisällön.
4. Anna vastaanottajalle kirjalliset koiran ruokinta- ja hoito-ohjeet.
5. Kehota vastaanottajaa liittymään Kennelliiton ja ao. rotujärjestön jäseneksi. Selvitä, mitä etua jäsenyydestä on.
6. Yhteystietojen muuttumisesta tulee ilmoittaa toiselle osapuolelle.

Ohjeita vastaanottajalle

1. Sijoituskoiraa ottaessasi käytä aina apuna Kennelliiton ja ao. rotujärjestön asiantuntemusta.
2. Ennen kuin allekirjoitat sijoitussopimuksen, selvitä itsellesi mitä myönteisiä ja kielteisiä eroja on sijoitus- ja omistuskoiran hankinnan ja pidon välillä.
3. Tutustu tarkoin sopimusehtoihin.
4. Mikäli sijoitussopimuksen ehtoja lisätään tai muutetaan, ne eivät saa muodostua vastaanottajan kannalta kohtuuttomiksi.
5. Tutustu ohessa olevaan Koiranomistajan ja -haltijan perussääntöön.
6. Vaadi luovuttajalta koiran ruokinta- ja hoito-ohjeet.
7. Yhteystietojen muuttumisesta tulee ilmoittaa toiselle osapuolelle.

Koiranomistajan ja -haltijan perussääntö

Hyväksytty Suomen Kennelliitto - Finska Kennelklubben ry:n valtuustossa 30.5.2010. Tulee voimaan 1.1.2011.

1. Suomen Kennelliiton tarkoituksena on edistää puhdasrotuisten rekisteröityjen koirien kasvattamista ja käyttöä. Lisäksi Kennelliitto edistää terveiden ja hyväluonteisten, käyttöominaisuuksiltaan, rakenteeltaan ja ulkomuodoltaan rodunomaisten koirien kasvattamista. Liitto edistää myös koirien hyvinvointia sekä koiranpidon edellytyksiä.

Kennelliiton säännöt, ohjeet ja määräykset koskevat Kennelliiton jäseniä sekä henkilöitä, jotka osallistuvat järjestäytyneeseen koira-harrastustoimintaan.
2. Koiranomistajan ja -haltijan on oltava selvillä eläinsuojelulain ja järjestyslain sekä muiden koiria koskevien lakien, asetusten ja määräysten sisällöstä.
3. Koirien on saatava riittävästi ravintoa ja huolenpitoa. Koirat on pidettävä asianmukaisissa tiloissa ja on huolehdittava, että ne saavat riittävästi liikuntaa.
4. Koiranpidosta ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa ympäristölle.
5. Koirien vikoja ja sairauksia ei saa salata ja koirien ominaisuuksista on annettava tietoa avoimesti.
6. Koirille tehtyjen terveystutkimusten tulokset ja perinnöllisiä sairauksia koskevat tiedot on luovutettava Kennelliitolle, jolla on oikeus niiden julkaisemiseen.
7. Mikäli koiralla teetetään pennut, on niiden oltava puhdasrotuisia ja koirarekisteriohjeen mukaisesti rekisteröintikelpoisia. Pentujen vanhempien on oltava rodunomaisia, terveitä ja hyväluonteisia koiria.
8. Pennut on rekisteröitävä ja tunnistusmerkittävä Kennelliiton voimassaolevan koirarekisteriohjeen mukaisesti.
9. Pennut saa luovuttaa aikaisintaan seitsemän viikon ikäisinä.
10. Sijoittaminen tarkoittaa koiran luovutusta siten, että jalostusoikeus säilyy myyjällä ja välittäminen tarkoittaa toisen henkilön kasvatamien tai omistamien koirien myyntiä tai muuta luovuttamista.
11. Pentuja myytäessä, sijoitettaessa tai välitettäessä on noudatettava tätä sääntöä ja käytettävä Kennelliiton vahvistamia lomakkeita tai laadittava kirjallinen, samansisältöinen sopimus.
12. Kennelliiton valtuuttamat henkilöt voivat opastaa ja neuvoa koirien pidossa ja hoidossa, suorittaa kennelneuvontakäyntejä sekä ottaa polveutumismäärityksiin tarvittavia näytteitä koirista.

Sopimus uroksen sijoituksesta

Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry:n hallituksen hyväksymä 7.2.2008

SUOMEN KENNELLIITTO -
FINSKA KENNELKLUBBEN RY.

Koira	
Rotu	Syntymäaika
Nimi	Väri
Rekisterinumero	TM-merkintä
Isä	Isän rekisterinumero
Emä	Emän rekisterinumero
Koiran arvo (summa numeroin)	€ (summa kirjaimin) €

Luovuttaja	
Nimi	
Osoite	
Postinumero	Toimipaikka
Puhelin	Sähköposti

Vastaanottaja	
Nimi	
Osoite	
Postinumero	Toimipaikka
Puhelin	Sähköposti

Sijoitusehdot

- Omistusoikeus.** Koiran hallintaoikeus kuuluu vastaanottajalle omistus- ja jalostusoikeuden jäädessä määrääjäksi luovuttajalle.
- Näytteilleasettamis-, koe- ja kilpailuoikeus.** Luovuttaja pidättää itsellään näytteilleasettamisoikeuden koe- ja kilpailuoikeuden. Osapuolet sopivat tarkemmin näiden oikeuksien sisällöstä (esim. valmennus ja osallistumiskerrat) lisäehtoissa. Luovuttaja ilmoittaa vastaanottajalle viimeistään 30 päivää ennen, milloin hän aikoo viedä koiran näyttelyyn, kokeeseen tai kilpailuun.
- Jalostusoikeuden käyttö ja omistusoikeuden siirtyminen.** Omistusoikeus siirtyy vastaanottajalle, kun luovuttaja on käyttänyt urosta astutuksiin, joista syntyy kolme pentuetta. Luovuttajalla on oikeus päättää, minkä nartun uros astuu. Omistusoikeus urokseen siirtyy vastaanottajalle kuitenkin viimeistään kun uros täyttää viisi vuotta.
- Vakuusmaksu.** Vastaanottaja ei maksa koirasta vakuusmaksua. Vastaanottaja maksaa koirasta vakuusmaksuna _____ euroa. Vakuusmaksu on enintään puolet koiran arvosta. Luovuttaja palauttaa vakuusmaksun vastaanottajalle käytettyään koiraa sopimuksen mukaisesti jalostukseen. Luovuttaja palauttaa vakuusmaksusta yhden kolmasosan jokaisista pentuista kohden viimeistään kolmen kuukauden kuluessa kunkin pentueen syntymästä. Jos luovuttaja ei käytä koiraa jalostukseen, vakuusmaksu jää hänelle.
- Ilmoitusvelvollisuus.** Luovuttaja ilmoittaa vastaanottajalle hyvissä ajoin, milloin hän käyttää urosta astutukseen.
- Luovutus astutusta ja jalostukseen liittyviä terveystutkimuksia varten.** Luovuttajalla on oikeus pitää astutusta ja jalostukseen liittyviä terveystutkimuksia varten urosta luonaan korkeintaan kaksi viikkoa kerrallaan.
- Kulujen jako.** Luovuttaja vastaa koiran jalostuskäytön aiheuttamista kuluista (mm. rodunomaisen terveystarkastusten aiheuttamat kulut). Luovuttaja vastaa myös näyttely-, koe- ja kilpailukuluista (mm. ilmoittautumismaksut, matka- ja trimmauskulut), jos hän on pidättänyt itsellään nämä oikeudet. Vastaanottaja vastaa koiran tavanomaisesta hoidosta aiheutuneista kuluista (mm. ruokinta sekä tavanomaiset rokotus- ja sairauksikulut) sekä koiraverosta. Muista sairaudenhoitokuluista osapuolet vastaavat puoliksi omistusoikeuden siirtymiseen asti, ellei osapuolten kesken ole toisin sovittu.
- Vahingonvastuu.** Jos koiraa kuolee tai vahingoituu, ja se johtuu jommankumman osapuolen tuotuksesta tai tahallisuudesta, toisella osapuolella on oikeus vahingonkorvaukseen.
- Koiran vakuuttaminen kuoleman varalta.** Osapuolet ovat sopineet, että koiraa vakuutetaan kyllä ei. Vakuutuksenottajasta ja mahdollisen vakuutuskorvauksen jaosta on sovittava lisäehtoissa.
- Luovuttajan oikeus purkaa sopimus ja koiran takaisin saaminen.** Luovuttajalla on oikeus purkaa sopimus ja saada koiran takaisin vakuusmaksua palauttamatta, jos vastaanottaja rikkoo olennaisesti tämän sopimuksen ehtoja tai toimii elänsuojelusäännösten vastaisesti. Luovuttajalla ei ole oikeutta ottaa itse koiraa takaisin ilman vastaanottajan suostumusta. Jos vastaanottaja ei luovuta koiraa vapaaehtoisesti, luovuttajan on turvaututtava viranomaisen apuun oikeuksiensa toteuttamiseksi. Luovuttajalla on oikeus purkaa sopimus ja saada koiran takaisin jäljellä olevan vakuusmaksun palauttamalla, jos hänen mahdollisuutensa käyttää koiraa sopimuksen mukaisesti jalostukseen olennaisesti heikentyvät vastaanottajan menettelyin, esim. luovuttajan antamien hoito- ja ruokintaohjeiden olennaisen noudattamatta jättämisen vuoksi. Luovuttaja antaa vastaanottajalle koiran hoito- ja ruokintaohjeet kirjallisesti.
- Vastaanottajan oikeus purkaa sopimus.** Jos vastaanottaja haluaa purkaa sopimuksen ja luopua koirasta, koiraa palautetaan luovuttajalle ja jäljellä oleva vakuusmaksu jää luovuttajalle. Osapuolet voivat milloin tahansa yhdessä sopia siitä, että vastaanottaja lunastaa omistusoikeuden kokonaan luovuttajalta maksamalla jäljellä olevan vakuusmaksun ja pennun hinnan erotuksen.
- Siirtokielto.** Osapuolilla ei ole oikeutta siirtää tämän sopimuksen mukaisia oikeuksiaan kolmannelle osapuolelle.
- Rekisteritodistus.** Luovuttajalla on oikeus pitää koiran rekisteritodistus hallussaan, kunnes omistusoikeus on siirtynyt kokonaan vastaanottajalle. Omistusoikeuden siirryttyä hän luovuttaa rekisteritodistuksen vastaanottajalle viipymättä ja ilman eri maksua.
- Lisäehdot.** Osapuolet voivat sopia lisäehdoista tai muuttaa edellä olevia ehtoja (mm. sopia useammasta pentueesta), jos se esim. koiran iän, rodun pentueiden pienen koon tai koiran luonnollisen arvon vuoksi on tarkoituksenmukaista. Lisäehtoissa ei saa kuitenkaan asettaa vaatimuksia pentujen lukumäärän, värin tai sukupuolen suhteen. Lisäehdot eivät saa muodostua kohtuuttomiksi. Lisäehdot on kirjattava erilliseen liitteeseen, jonka molemmat osapuolet allekirjoittavat. Osapuolet ovat sopineet lisäehdoista kyllä ei. Sopimusehdot on luettava yhteisesti ennen allekirjoittamista. Kääntöpuolella on koiranomistajan perusohje sekä ohjeita luovuttajalle ja vastaanottajalle sopimuksen tekemistä varten. Tätä sopimusta ja sen mahdollista lisäehdot sisältävää liitettä on laadittu kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Allekirjoitukset

Aika ja paikka	
Luovuttaja	Vastaanottaja
Luovuttaja on ☐ Rotujärjestön jäsen ☐ Suomen Kennelliiton jäsen	

Suomen Kennelliitto –
Finska Kennelklubben ry

Kamreerintie 8
Kamarsvägen 8

02770 ESPOO
02770 ESBO

Puh./Tel. +358 (0)9 887 300
Fav +358 (0)9 8873 0331

The Finnish Kennel Club
www.kennelliitto.fi

Ohjeita luovuttajalle

1. Luovuttaessasi koiran sijoitukseen muista, että Kennelliiton jäsenen tulee noudattaa näitä sopimusehtoja, sekä Koiranomistajan ja -haltijan perussääntöä.
2. Täytä lomake huolellisesti kaikilta osin.
3. Varmistaudu, että vastaanottaja tutustuu luovutusehtoihin ja ymmärtää niiden sisällön.
4. Anna vastaanottajalle kirjalliset koiran ruokinta- ja hoito-ohjeet.
5. Kehota vastaanottajaa liittymään Kennelliiton ja ao. rotujärjestön jäseneksi. Selvitä, mitä etua jäsenyydestä on.
6. Yhteystietojen muuttumisesta tulee ilmoittaa toiselle osapuolelle.

Ohjeita vastaanottajalle

1. Sijoituskoiraa ottaessasi käytä aina apuna Kennelliiton ja ao. rotujärjestön asiantuntemusta.
2. Ennen kuin allekirjoitat sijoitussopimuksen, selvitä itsellesi mitä myönteisiä ja kielteisiä eroja on sijoitus- ja omistuskoiran hankinnan ja pidon välillä.
3. Tutustu tarkoin sopimusehtoihin.
4. Mikäli sijoitussopimuksen ehtoja lisätään tai muutetaan, ne eivät saa muodostua vastaanottajan kannalta kohtuuttomiksi.
5. Tutustu ohessa olevaan Koiranomistajan ja -haltijan perussääntöön.
6. Vaadi luovuttajalta koiran ruokinta- ja hoito-ohjeet.
7. Yhteystietojen muuttumisesta tulee ilmoittaa toiselle osapuolelle.

Koiranomistajan ja -haltijan perussääntö

Hyväksytty Suomen Kennelliitto - Finska Kennelklubben ry:n valtuustossa 30.5.2010. Tulee voimaan 1.1.2011.

1. Suomen Kennelliiton tarkoituksena on edistää puhtasrotuisten rekisteröityjen koirien kasvattamista ja käyttöä. Lisäksi Kennelliitto edistää terveiden ja hyväluonteisten, käyttöominaisuuksiltaan, rakenteeltaan ja ulkomuodoltaan rodunomaisten koirien kasvattamista. Liitto edistää myös koirien hyvinvointia sekä koiranpidon edellytyksiä.
Kennelliiton säännöt, ohjeet ja määräykset koskevat Kennelliiton jäseniä sekä henkilöitä, jotka osallistuvat järjestäytyneeseen koiraharrastustoimintaan.
2. Koiranomistajan ja -haltijan on oltava selvillä eläinsuojelulain ja järjestyslain sekä muiden koiria koskevien lakien, asetusten ja määräysten sisällöstä.
3. Koirien on saatava riittävästi ravintoa ja huolenpitoa. Koirat on pidettävä asianmukaisissa tiloissa ja on huolehdittava, että ne saavat riittävästi liikuntaa.
4. Koiranpidosta ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa ympäristölle.
5. Koirien vikoja ja sairauksia ei saa salata ja koirien ominaisuuksista on annettava tietoa avoimesti.
6. Koirille tehtyjen terveystutkimusten tulokset ja perinnöllisiä sairauksia koskevat tiedot on luovutettava Kennelliitolle, jolla on oikeus niiden julkaisemiseen.
7. Mikäli koiralla teetetään pennut, on niiden oltava puhtasrotuisia ja koirarekisteriohjeen mukaisesti rekisteröintikelpoisia. Pentujen vanhempien on oltava rodunomaisia, terveitä ja hyväluonteisia koiria.
8. Pennut on rekisteröitävä ja tunnistusmerkittävä Kennelliiton voimassaolevan koirarekisteriohjeen mukaisesti.
9. Pennut saa luovuttaa aikaisintaan seitsemän viikon ikäisinä.
10. Sijoittaminen tarkoittaa koiran luovutusta siten, että jalostusoikeus säilyy myyjällä ja välittäminen tarkoittaa toisen henkilön kasvatamien tai omistamien koirien myyntiä tai muuta luovuttamista.
11. Pentuja myytäessä, sijoitettaessa tai välitettäessä on noudatettava tätä sääntöä ja käytettävä Kennelliiton vahvistamia lomakkeita tai laadittava kirjallinen, samansisältöinen sopimus.
12. Kennelliiton valtuuttamat henkilöt voivat opastaa ja neuvoa koirien pidossa ja hoidossa, suorittaa kenne-neuvontakäyntejä sekä ottaa polveutumismäärityksiin tarvittavia näytteitä koirista.

Sopimus koiran astutuksesta

Suomen Kennelliitto - Finska Kennelklubben ry:n hallituksen 8.2.1996 hyväksymä.

SUOMEN KENNELLIITTO -
FINSKA KENNELKLUBBEN RY.

Uros

Rotu	Väri
Nimi	Rekisterinumero
Omistaja ¹⁾	Puhelinnumero
Täydellinen osoite	

Narttu

Rotu	Väri
Nimi	Rekisterinumero
Omistaja ¹⁾	Puhelinnumero
Täydellinen osoite	
Astutuspaikka	
Sopimukset uroksen/nartun kuljetuksesta ja ylläpidosta ²⁾	
Koira palautettava viimeistään _____ / _____ 20 ____	

Astutusmaksu uroksen omistajalle

☐	Maksetaan kokonaisuudessaan heti astutuksen tapahtuttua/myöhemmin; viimeistään _____ / _____ 20 ____	Maksu on suuruudeltaan _____ euroa	
☐	Astutuksen tapahtuttua maksetaan nk. hyppyraha, jonka suuruus on _____ euroa		
Astutusmaksun loppuosan suoritetaan alla sovitun mukaisesti. Jos narttu astutetaan saman juoksuajan kuluessa useita kertoja, lasketaan se vain yhdeksi astutukseksi. Astutusmaksun loppuosan suuruus määräytyy seuraavasti:			
☐	Maksu on _____ euroa, jos narttu synnyttää elävän pennun/pentueen	☐	Maksu on _____ euroa/elävänä syntynyt pentu
Osapuolet sopivat erikseen, jos pennulta edellytetään tiettyä ikää, terveydentilaa tai rotukohtaisia ominaisuuksia pentukohtaisen astutusmaksun suorittamiseen. ³⁾ Nartun omistaja ilmoittaa uroksen omistajalle välittömästi pentujen syntymisestä.			
Uroksen omistaja luovuttaa allekirjoitetun astutustodistuksen nartun omistajalle, kun tämän sopimksen mukainen astutusmaksu on kokonaisuudessaan suoritettu. ⁴⁾		Astutusmaksu suoritetaan viimeistään _____ / _____ 20 ____	
Sopimus uusinta-astutuksesta, jos narttu ei tule kantavaksi:			
Uroksen omistaja vakuuttaa kertoneensa tiedossaan olevista koiran ja sen lähisukulaisten perinnöllisistä vioista ja sairauksista sekä PEVISA-ohjelmaan kuuluvien rotujen osalta vakuuttaa, että uroksen tutkimuslausunnot ovat rotukohtaisen PEVISA-ohjelman mukaisesti hyväksyttävät ja voimassa. Uroksen omistaja on kertonut seuraavista seikoista:			

Jos tästä sopimuksesta tulee erimielisyyksiä, osapuolet voivat pyytää sovintoneuvottelua nartun omistajan kotipaikan kennelpiiriin sovittelijalta.

Allekirjoitukset

Aika ja paikka	
Uroksen omistaja	Nartun omistaja

Sopimus on tehty kahtena kappaleena, yksi kummallekin osapuolelle. Kääntöpuolella on ohjeita nartun ja uroksen omistajille.

-
- 1) Omistajaksi katsotaan myöskin henkilö, jolle on myönnetty oikeus käyttää koira jalostukseen.
 - 2) Jos koira lähetetään astutuspaikkakunnalle, osapuolet sopivat kuljetustavasta ja -kuluista sekä koiran hoitokuluista astutuspaikkakunnalla.
 - 3) Astutusmaksuksi ei suositella luovutettavan pentua. Jos astutusmaksuksi kuitenkin sovitaan pentu, on erikseen sovittava uroksen omistajan valintaoikeudesta ja pennun luovuttamisajankohdasta, sekä menettelystä siinä tilanteessa, että pennut syntyvät kuolleina tai niitä syntyy esimerkiksi vain yksi.
 - 4) Pentueilmoituksen hankkii nartun omistaja ja täyttää sen nartun osalta. Astutuksen tapahduttua uroksen omistaja täyttää pentueilmoitukseen sisältyvän astutustodistuksen ja luovuttaa sen allekirjoitettuna, kun astutusmaksu on kokonaisuudessaan suoritettu.

Nartun **JALOSTUSOIKEUDEN** (kasvattaja-oikeuden) väliaikainen **LUOVUTUSSOPIMUS**

Tillfällig **ÖVERLÅTELSE** av tikens **AVELSRÄTT** (uppfödarrätt)

Allekirjoittanut luovuttaa jalostusoikeuden omistamansa nartun
Undertecknad överläter avelsrätten till sin tik

Rotu Ras	
Nartun nimi Tikens namn	Rek.nro Reg.nr.
Narttu on tunnistusmerkitty Tiken är ID-märkt med ☐ mikrosirulla mikrochip ☐ tatuoinnilla tatuering	

pentueeseen, jossa isänä on
för valpkullen vars far är

Uroksen nimi Hanens namn	Rek.nro Reg.nr.
Uros on tunnistusmerkitty Hanen är ID-märkt med ☐ mikrosirulla mikrochip ☐ tatuoinnilla tatuering	

seuraavalle henkilölle
till följande person

Nimi Namn
Lähiosoite Näradress
Postinro ja -toimipaikka Postnr. och -anstalt

Allekirjoitus
Underskrift

Päiväys Datum	Nartunomistaja/Luovuttaja Tikens ägare/Överlätare
Jäsenno Medlemsnr.	Nimenselvännös Namnförtydning
Luovuttajan lähiosoite Överlätarens näradress	
Postinro ja -toimipaikka Postnr. och -anstalt	
Sähköposti E-mail	Puh. Tel.

Suomen
Kennelliitto-
Finska
Kennelklubben ry.

Osamaksusopimus

Suomen Kennelliitto - Finska Kennelklubben ry:n 1.2.1995 hyväksymä.

Sopijaosapuolet

Allekirjoittanut ostaa allamainitulta myyjältä 18.2.1966 annetun osamaksukauppain, 20.1.1978 annetun kuluttajansuojalain sekä näihin lakeihin myöhemmin tehtyjen muutosten määrämin edellytyksin tässä sopimuksessa mainitun koiran jäljempänä mainituin ehdoin.

Myyjä

Nimi _____ Puhelin _____
Lähiosoite _____ Postinumero ja -toimipaikka _____

Ostaja

Nimi _____ Puhelin _____ Henkilötunnus _____
Lähiosoite _____ Postinumero ja -toimipaikka _____

Kaupankohde

Rotu _____ Uros Narttu
Nimi _____ Syntymäaika _____
Rekisterinumero _____ TM-merkintä _____
 on tatuoitu ei ole tatuoitu
Toimitustapa ja -aika _____
 ostaja hakee / on hakenut koiran / 200 myyjä vie / on vienyt koiran / 200
Käsiraha, joka samalla kuitataan maksetuksi _____ € Koiran kokonaishinta _____ € Jäännös _____ €
Ostaja suorittaa osamaksuerät seuraavasti
pvm / € pvm / € pvm / € pvm / € pvm / €
pvm / € pvm / € pvm / €

Kaupasta ei peritä korkoa eikä muita luotokustannuksia. Omistusoikeus tässä sopimuksessa mainittuun koiraan kuuluu myyjälle kunnes kauppahinta on kokonaan maksettu.

Osamaksuehdot

- Sovellettavat lait.** Ostajan ja myyjän välisissä suhteissa noudatetaan osamaksukaupasta annettua lakia (91/66) sekä kuluttajansuojalakia (38/78) niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen.
- Muut kauppaehdot.** Kaupan muista ehdoista on sovittu erillisessä, Suomen Kennelliiton vahvistamalle lomakkeelle tehdyssä kauppa-sopimuksessa.
- Omistuksenpidätys. Omistusoikeus tässä sopimuksessa mainittuun koiraan kuuluu myyjälle, kunnes kauppahinta on kokonaan maksettu.** Ostajalla ei ole sopimuksen voimassaoloaikana oikeutta myydä, pantata tai muuten luovuttaa koiraa.
- Koiran virheet.** Ostajan on ilmoitettava myyjälle koirassa havaitusta virheestä kohtuullisessa ajassa, normaalisti 14 päivän kuluessa siitä, kun virhe havaittiin tai se olisi pitänyt havaita.
- Vahingonvastuu.** Ostaja sitoutuu hoitamaan huolellisesti tämän sopimuksen tarkoittamaa koiraa ja vastaa kaikesta myytyä omaisuutta kohdanneesta, myös tapaturman aiheuttamasta vahingosta.
- Viivästyskorko.** Erääntyneille ja maksamattomille osamaksuerille ostajan on maksettava vuotuista viivästyskorkoa, joka ylittää seitsemällä prosenttiyksiköllä kulloinkin voimassa olevan Suomen Pankin vahvistaman viitekoron sekä perimiskulut.
- Takaisinotto.** Myyjällä on sopimuksen nojalla oikeus periä koko jäljellä oleva saatava tai oikeus saada koiraa takaisin, jos omistaja laininlyö maksuvelvollisuutensa tai muuten rikkoo olennaisesti tämän sopimuksen ehtoja. Myyjä voi vedota oikeutensa maksuviivästyksen osalta vain jos
 - 1) maksu on viivästynyt vähintään kuukauden ja on edelleen suorittamatta ja
 - 2) viivästynyt määrä on vähintään 10 prosenttia tai, jos siihen sisältyy useampi kuin yksi maksuerä, vähintään viisi prosenttia luottohinnasta tai käsitteää myyjän koko jäännössaatan. Edellä olevaa ei kuitenkaan sovelleta, jos ostaja on ennen takaisinottoa suorittanut maksamatta olevan määrän korkoineen ja kuluineen, eikä silloin, kun maksun viivästyminen johtuu ostajan sairaudesta, työttömyydestä tai muusta siihen verrattavasta hänestä riippumattomasta seikasta, paitsi milloin tämä viivästyksen kesto ja muut olosuhteet huomioon ottaen olisi myyjälle ilmeisen kohtuuton.
- Myyjän vaatimista.** Myyjän vaatimista koko maksamattomasta saatavasta suoritettavaksi, myyjän saatava lasketaan kuluttajansuojalain 7 luvun 17§:n 3 momentin mukaisesti.
- Tilitys.** Koiraa takaisin otettaessa suoritetaan tilitys kuluttajansuojalain 7 luvun 17§:ssä tarkoitetulla tavalla. Osamaksutilitysten toimittamisessa toimivaltainen viranomais on ostajan asuinpaikkakunnan tai koiran sijaintipaikkakunnan ulosottomies. Ostajan on korvattava myyjälle koiran takaisin ottamisesta aiheutuvat välttämättömät kulut.
- Luoton maksaminen.** Ostajalla on oikeus suorittaa luottonsa sovittua aikaisemmin.
- Toimitusmaksu.** Ostaja maksaa pankkien osamaksuerien välittämistä perimät toimituskulut. Ostajan on maksettava myös aiheellisista maksuomistutuksista ja saatavan perinnöstä aiheutuvat kulut.

Allekirjoitukset

Aika ja paikka _____
Myyjä _____ Ostaja _____